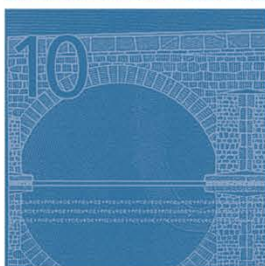

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

VODNIK O BANČNEM NADZORU

septembra 2014

© Evropska centralna banka, 2014

Naslov	Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Germany
Poštni naslov	Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany
Telefon	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.europa.eu

Vse pravice so pridržane. Razmnoževanje za izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno pod pogojem, da je naveden vir.

ISBN	978-92-899-1430-7
Kataloška številka EU	QB-02-14-914-SL-N

Kazalo

Predgovor	1
1 Uvod	3
2 Načela nadzora	5
3 Delovanje EMN	8
3.1 Delitev nalog med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi	8
3.2 Odločanje v okviru EMN	12
3.3 Operativna struktura EMN	13
3.4 Nadzorni cikel	17
4 Izvajanje nadzora v okviru EMN	26
4.1 Dovoljenja, pridobitve kvalificiranih deležev in odvzem dovoljenj	26
4.2 Nadzor pomembnih institucij	29
4.3 Nadzor manj pomembnih institucij	39
4.4 Splošna kakovost in načrtovanje nadzora	42
5 Kratice	44

PREDGOVOR

Ta vodnik predstavlja pomemben mejnik pri izvajanju enotnega mehanizma nadzora (EMN) – novega sistema finančnega nadzora, ki ga bodo od oktobra 2014 dalje sestavljali Evropska centralna banka (ECB) in pristojni nacionalni organi¹ držav euroobmočja. Vodnik pojasnjuje, kako bo EMN deloval, in daje usmeritve za nadzorniške prakse.

EMN, ki bo začel uradno delovati novembra 2014, sam po sebi pomeni korak v smeri večje evropske harmonizacije. Pri bonitetnem nadzoru kreditnih institucij pospešuje uporabo pristopa z enotnim pravilnikom, s katerim se bo predvidoma povečala odpornost bančnega sistema v euroobmočju. Ker je bil vzpostavljen kot odgovor na spoznanja iz finančne krize, temelji na skupno dogovorjenih načelih in standardih. Nadzor bo izvajala ECB skupaj z nacionalnimi nadzornimi organi sodelujočih držav članic². EMN ne bo »začel iz nič«, ampak se bo opiral na že uveljavljene dobre nadzorniške prakse. Deloval bo v sodelovanju z Evropskim bančnim organom (EBA), Evropskim parlamentom, Euroskupino, Evropsko komisijo in Evropskim odborom za sistemska tveganja (ESRB) v okviru njihovih nalog ter pozornost namenil sodelovanju z vsemi deležniki in drugimi mednarodnimi organi ter organi za določanje standardov.

EMN sestavljajo ECB in pristojni nacionalni organi sodelujočih držav članic, zato združuje moč, izkušnje in strokovno znanje vseh teh institucij. ECB je odgovorna za uspešno in enotno delovanje EMN ter za nadzor nad delovanjem sistema na podlagi razdelitve odgovornosti med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi, kot so določene v uredbi o EMN³. Da bi se zagotovil učinkovitost nadzora, so kreditne institucije razdeljene na »pomembne« in »manj pomembne«, pri čemer ECB neposredno nadzira pomembne banke, pristojni nacionalni organi pa so odgovorni za nadzor manj pomembnih bank. V tem vodniku so pojasnjena merila, ki se uporabljajo za odločitev, ali kreditna institucija spada med pomembne ali manj pomembne institucije.

---

¹ Nekatere nacionalne centralne banke (NCB), ki niso bile imenovane za pristojni nacionalni organ, vendar so bile nanje v skladu z nacionalnim pravom prenesene nekatere nadzorniške naloge in pristojnosti, bodo v okviru EMN še naprej izvrševale te pristojnosti. Omembe pristojnih nacionalnih organov v tem vodniku se, če je to ustrezno, nanašajo na nacionalne centralne banke v povezavi z nalogami, ki jih morajo te opravljati v skladu z nacionalnim pravom.

² Sodelujoče države članice so države euroobmočja in tiste države članice EU, katerih valuta ni euro, vendar so se odločile za sodelovanje v EMN, zato so njihovi pristojni nacionalni organi začeli tesno sodelovati z ECB.

³ Uredba Sveta (EU) št. 1024/2013 z dne 15. oktobra 2013 o prenosu posebnih nalog, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih institucij, na Evropsko centralno banko (UL L 287, 29.10.2013, str. 63).

Ta vodnik je izdan v skladu z medinstitucionalnim sporazumom⁴ med Evropskim parlamentom in ECB. ECB ta vodnik objavlja pred prevzemom svojih nadzorniških nalog (4. novembra 2014), da bi zagotovila praktične smernice in podporo deležnikom pri njihovih pripravah.

Lahko se zgodi, da bo treba postopke, opisane v vodniku, prilagoditi glede na okoliščine zadevnega primera ali zaradi potrebe po določitvi prednostnih nalog. Vodnik je praktično orodje, ki se bo nadalje razvijalo z rednimi posodobitvami ob upoštevanju novih izkušenj, pridobljenih v praksi.

Ta vodnik ni pravno zavezujoč dokument in v nobenem primeru ne more nadomestiti pravnih zahtev, določenih v ustrezni veljavni zakonodaji EU. V primeru razhajanj med vodnikom in pravnimi zahtevami prevladajo slednje.

---

⁴ Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom in Evropsko centralno banko o praktičnih podrobnostih za uresničevanje demokratične odgovornosti in nadzora nad opravljanjem nalog, prenesenih na Evropsko centralno banko v okviru enotnega mehanizma nadzora (UL L 320, 30.11.2013, str. 1).

1 UVOD

- 1 V enotni mehanizem nadzora (EMN) so vključeni ECB in pristojni nacionalni organi sodelujočih držav članic. EMN zajema bonitetni nadzor vseh kreditnih institucij v sodelujočih državah članicah. Zagotavlja, da se politika EU v zvezi z bonitetnim nadzorom kreditnih institucij izvaja usklajeno in učinkovito ter da so kreditne institucije predmet nadzora najvišje kakovosti. Trije glavni cilji EMN so:
  - zagotoviti varnost in trdnost evropskega bančnega sistema;
  - izboljšati finančno povezanost in stabilnost;
  - zagotoviti dosleden nadzor.
- 2 ECB, ki ima obširno strokovno znanje na področju makroekonomske politike in analize finančne stabilnosti, na podlagi uredbe o EMN skupaj s pristojnimi nacionalnimi organi izvaja jasno opredeljene nadzorniške naloge, da bi zaščitila stabilnost evropskega finančnega sistema. Pravno podlago za operativne ureditve v zvezi z bonitetnimi nalogami EMN zagotavljata uredba o EMN in okvirna uredba o EMN⁵.
- 3 ECB deluje ob popolnem upoštevanju enotnosti in celovitosti enotnega trga, temelječega na enakem obravnavanju kreditnih institucij zaradi preprečevanja regulativne arbitraže. Na podlagi tega bi morala tudi zmanjšati breme nadzora za mednarodne kreditne institucije. ECB upošteva raznolikost kreditnih institucij, njihove poslovne modele in velikost ter sistemske koristi, ki jih prinaša raznolikost v bančni industriji.
- 4 ECB pri izvajanju svojih bonitetnih nalog, ki so opredeljene v uredbi o EMN, uporablja zakonodajo EU in po potrebi nacionalno zakonodajo, s katero so ti zakoni preneseni v pravo držav članic. Če določena zakonodaja EU državam članicam omogoča uporabo diskrecijskih možnosti, ECB uporablja tudi nacionalno zakonodajo, s katero se izvršujejo take možnosti. Upoštevati mora tehnične standarde, ki jih pripravi Evropski bančni organ (organ EBA) in sprejme Evropska komisija, in Evropski nadzorniški priročnik, ki ga prav tako pripravi organ EBA. Poleg tega bodo v okviru EMN izdani ustrezni standardi in metodologije na področjih, ki jih ta nabor pravil ne zajema, ali če se pojavi potreba po nadaljnjem usklajevanju, pri tem pa se bodo upoštevale odločitve držav članic glede opcij in diskrecijskih možnosti iz zakonodaje EU.
- 5 Ta vodnik opredeljuje:
  - načela nadzora EMN;

---

⁵ Uredba ECB/2014/17 z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi okvira za sodelovanje znotraj enotnega mehanizma nadzora med Evropsko centralno banko in pristojnimi nacionalnimi organi ter z imenovanimi nacionalnimi organi (UL L 141, 14.5.2014, str. 51).

- delovanje EMN, kar obsega:
  - delitev nalog med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi sodelujočih držav članic;
  - postopek odločanja v okviru EMN;
  - operativno strukturo EMN in
  - nadzorni cikel EMN;
- izvajanje nadzora v okviru EMN, kar obsega:
  - izdajanje dovoljenj, pridobitve kvalificiranih deležev in odvzem dovoljenj;
  - nadzor pomembnih institucij;
  - nadzor manj pomembnih institucij ter
  - splošno kakovost in načrtovanje nadzora.

2 NAČELA NADZORA

- 6 EMN si pri izvajanju svojih nalog nenehno prizadeva za ohranitev najvišjih standardov in zagotavljanje doslednosti nadzora. Za merila si postavlja mednarodne norme in dobre prakse. Trdno podlago za urejanje, nadzor in upravljanje bančnega sektorja ter upravljanje tveganj v tem sektorju tvorijo prenovljena Temeljna načela za učinkovit bančni nadzor Baselskega odbora in predpisi organa EBA.
- 7 Pristop EMN temelji na naslednjih načelih, ki so podlaga za vse ukrepe na ravni ECB ali centralizirani ravni in na nacionalni ravni ter so poglavitna za učinkovito delovanje sistema. Ta načela so podlaga za delo EMN in usmerjajo ECB in pristojne nacionalne organe pri opravljanju njihovih nalog.

NAČELO 1 – UPORABA DOBRIH PRAKS

EMN si prizadeva postati okvir za dobre prakse v smislu ciljev ter uporabljenih instrumentov in pooblastil. Razvijajoči se nadzorni model EMN temelji na najnovejših nadzorniških praksah in postopkih iz vse Evrope in jih združuje z izkušnjami raznovrstnih nadzornih organov držav članic, da bi zagotovil varnost in trdnost bančnega sektorja. Ob upoštevanju mednarodno sprejetih meril in z notranjim pregledovanjem praktičnih operativnih izkušenj se metodologije nenehno pregledujejo, da bi se ugotovile možnosti morebitnih izboljšav.

NAČELO 2 – CELOVITOST IN DECENTRALIZACIJA

Vsi udeleženci v EMN medsebojno sodelujejo, da bi dosegli visokokakovostne rezultate na področju nadzora. EMN se pri izvajanju svojih nadzorniških nalog opira na strokovno znanje in vire pristojnih nacionalnih organov ter na centralizirane procese in postopke, s čimer zagotavlja doseganje doslednih rezultatov na področju nadzora. Poglobljene kvalitativne informacije in združeno znanje kreditnih institucij ter zanesljive kvantitativne informacije so ključnega pomena. Decentralizirani postopki in stalna izmenjava informacij med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi ter hkratno ohranjanje enotnosti nadzornega sistema in preprečevanje podvajanja omogočajo EMN pozitivne učinke tega, da so nacionalni nadzorniki bliže nadzorovanim kreditnim institucijam, ob tem pa se zagotavljata potrebna kontinuiteta in skladnost nadzora v vseh sodelujočih državah članicah.

NAČELO 3 – ENOTNOST V OKVIRU EMN

Za kreditne institucije v vseh sodelujočih državah članicah se na ustrezno usklajen način uporabljajo načela nadzora in nadzorni postopki, da se zagotovi doslednost nadzornih ukrepov

in se s tem preprečijo razlike v obravnavi in razdrobljenost. To načelo podpira vlogo EMN kot enotnega sistema nadzora. Uporablja se načelo sorazmernosti (glej načelo 7).

NAČELO 4 – SKLADNOST Z ENOTNIM TRGOM

EMN je skladen z enotnim pravilnikom. Povezuje nadzor v številnih državah ter podpira in prispeva k nadaljnjemu razvoju enotnega pravilnika s strani EBA, hkrati pa pomaga k boljšemu obvladovanju sistemskih tveganj v Evropi. EMN je povsem odprt za vse države članice EU, katerih valuta ni euro in ki lahko vzpostavijo tesno sodelovanje z ECB. ECB zaradi svoje centralne vloge v EMN prispeva k nadaljnji krepitvi konvergence na enotnem trgu v zvezi z nadzorniškimi nalogami, ki jih je nanjo prenesla uredba o EMN.

NAČELO 5 – NEODVISNOST IN ODGOVORNOST

Nadzorniške naloge se izvajajo neodvisno. Nadzor mora ustrezati visokim standardom demokratične odgovornosti, da bi se v sodelujočih državah članicah zagotovilo zaupanje v izvajanje te javne funkcije. V skladu z uredbo o EMN bo zagotovljena demokratična odgovornost na evropski in nacionalnih ravneh.

NAČELO 6 – PRISTOP, KI JE USMERJEN K TVEGANJEM

Pristop EMN k nadzoru je usmerjen k tveganjem. Upošteva stopnjo škode, ki bi jo lahko propad institucije povzročil za finančno stabilnost, in verjetnost, da bo institucija propadla. Če EMN presodi, da je kreditna institucija ali skupina kreditnih institucij izpostavljena povečanemu tveganju, bo nadzor teh kreditnih institucij intenzivnejši, dokler se pomembna tveganja ne zmanjšajo na sprejemljivo raven. Pristop EMN k nadzoru temelji na kvalitativnih in kvantitativnih pristopih ter vključuje presojo in v prihodnost usmerjeno kritično oceno. Tak pristop, ki je usmerjen k tveganjem, zagotavlja, da so sredstva za nadzor vedno osredotočena na področja, kjer bodo verjetno najučinkoviteje krepila finančno stabilnost.

NAČELO 7 – SORAZMERNOST

Nadzorniške prakse EMN so sorazmerne sistemski pomembnosti in profilu tveganja nadzorovanih kreditnih institucij. Izvajanje načela sorazmernosti omogoča učinkovito razporejanje omejenih sredstev za nadzor. V skladu s tem se intenzivnost nadzora EMN med kreditnimi institucijami razlikuje in je največja pri največjih in bolj kompleksnih sistemskih skupinah ter relevantnejših podrejenih družbah v pomembnih bančnih skupinah. To je skladno s pristopom EMN, ki je usmerjen k tveganjem in se izvaja na konsolidirani podlagi.

NAČELO 8 – USTREZNE RAVNI NADZORNIŠKIH AKTIVNOSTI ZA VSE KREDITNE INSTITUCIJE

EMN predvideva za vse kreditne institucije minimalno raven nadzorniških aktivnosti in zagotavlja ustrežno raven aktivnosti vseh pomembnih institucij, ne glede na ocenjeno tveganje propada. Kreditne institucije razvršča v kategorije glede na učinke njihovega propada na finančno stabilnost in določa minimalno raven aktivnosti za vsako kategorijo.

NAČELO 9 – UČINKOVITI IN PRAVOČASNI POPRAVNI UKREPI

EMN si prizadeva zagotoviti varnost in trdnost posameznih kreditnih institucij ter stabilnost evropskega finančnega sistema in finančnih sistemov sodelujočih držav članic. Proaktivno nadzoruje kreditne institucije v sodelujočih državah članicah, da bi se zmanjšala verjetnost propada in morebitna škoda, pri tem pa posebno pozornost namenja zmanjšanju tveganja neobvladljivega propada pomembnih institucij. Ocena in popravni ukrepi so močno povezani. Nadzorniški pristop EMN spodbuja pravočasne nadzorne ukrepe in natančno spremljanje odziva kreditne institucije. V okviru EMN se ukrepa takoj, ko je mogoče, s čimer se zmanjšajo morebitne izgube upnikov kreditne institucije (vključno z vlagatelji). Vendar to ne pomeni, da posamezne kreditne institucije nimajo možnosti, da so vključene v postopek reševanja. V okviru EMN poteka sodelovanje z drugimi ustreznimi organi, da bi se v celoti izkoristili mehanizmi reševanja, ki jih ponujata nacionalna zakonodaja in zakonodaja EU. V primeru propada se uporabijo postopki reševanja, kot jih določa direktiva o sanaciji in reševanju bank⁶, da bi se zlasti preprečili pomembni negativni učinki na finančni sistem in zaščitila javna sredstva z zmanjšanjem odvisnosti od izredne javnofinančne pomoči.

---

⁶ Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 173, 12.6.2014, str. 190).

3 DELOVANJE EMN

- 8 EMN združuje prednosti ECB in pristojnih nacionalnih organov. Opira se na strokovno znanje ECB na področju makroekonomske politike in finančne stabilnosti ter na pomembno strokovno znanje pristojnih nacionalnih organov, pridobljeno z dolgoletnimi izkušnjami, na področju nadzora kreditnih institucij v njihovih državah ob upoštevanju gospodarskih, organizacijskih in kulturnih posebnosti teh držav. Poleg tega imata oba sestavna dela EMN predano in visoko usposobljeno osebje. ECB in pristojni nacionalni organi tesno sodelujejo pri izvajanju svojih nalog. Ta del vodnika opisuje delitev nadzorniških nalog, organizacijske ureditve ECB in postopke odločanja v okviru EMN.

3.1 DELITEV NALOG MED ECB IN PRISTOJNIMI NACIONALNIMI ORGANI

- 9 EMN je odgovoren za nadzor približno 4.900 nadzorovanih subjektov v sodelujočih državah članicah. Za zagotovitev učinkovitega nadzora so ustrezne nadzorne vloge in odgovornosti ECB in pristojnih nacionalnih organov dodeljene na podlagi pomembnosti nadzorovanih subjektov. Uredba o EMN in okvirna uredba o EMN vsebujeta več meril, ki se uporabljajo za razvrstitev kreditnih institucij na pomembne in manj pomembne (glej okvir 1).

Okvir 1 Razvrstitev institucij na pomembne in manj pomembne

Da bi EMN ugotovil, ali je kreditna institucija pomembna ali ne, izvede redni pregled. Pregledajo se vse kreditne institucije z ustreznim dovoljenjem v sodelujočih državah članicah, da se ugotovi, ali izpolnjujejo merila za pomembnost. Kreditna institucija se šteje za pomembno, če izpolnjuje katerega koli izmed naslednjih pogojev:

- skupna vrednost njenih sredstev presega 30 milijard EUR ali, če je skupna vrednost njenih sredstev nižja od 5 milijard EUR, ta presega 20% nacionalnega BDP;
- institucija je ena od treh najpomembnejših kreditnih institucij s sedežem v državi članici;
- institucija je prejemnica neposredne pomoči iz Evropskega mehanizma za stabilnost;
- skupna vrednost njenih sredstev presega 5 milijard EUR in razmerje med njenimi čezmejnimi sredstvi/obveznostmi v več kot eni drugi sodelujoči državi članici in njenimi skupnimi sredstvi/obveznostmi presega 20%.

Ne glede na izpolnjevanje teh meril lahko EMN institucijo razglasi za pomembno, da bi zagotovil dosledno uporabo visokokakovostnih nadzornih standardov. ECB ali pristojni nacionalni organi lahko zahtevajo predložitev (ali ponovno predložitev) nekaterih informacij, ki olajšajo odločitve.

Status kreditnih institucij se lahko spremeni tekom običajnega poslovanja ali zaradi izjemnih dogodkov (npr. zaradi združitve ali prevzema). Če skupina ali kreditna institucija, ki se šteje za manj pomembno, prvič izpolni katerega koli izmed zadevnih meril, se razglasi za pomembno in pristojni nacionalni organ odgovornost za njen neposredni nadzor preda ECB. V nasprotnem primeru lahko kreditna institucija postane manj pomembna in se odgovornost za njen nadzor prenese znova na ustrezni(-e) pristojni(-e) nacionalni(-e) organ(-e). ECB in zadevni pristojni nacionalni organi v obeh primerih natančno proučijo vprašanje in razpravljajo o njem ter, če ni posebnih okoliščin, načrtujejo in izvedejo prenos odgovornosti za nadzor, da se omogoči neprekinjen in učinkovit nadzor.

Da se prepreči hitro ali večkratno izmenjavanje odgovornosti za nadzor med pristojnimi nacionalnimi organi in ECB (npr. če se sredstva kreditne institucije gibajo okrog 30 milijard EUR), je za razvrstitev predviden mehanizem za uravnavanje: status se spremeni iz manj pomembnega v pomembnega, če je v katerem koli letu izpolnjeno samo eno izmed meril, pomembna skupina ali kreditna institucija pa se lahko spremeni v manj pomembno le, če v več kot treh zaporednih koledarskih letih ne izpolni nobenega izmed zadevnih meril⁷.

EMN institucije takoj obvesti o odločitvi za prenos odgovornosti za nadzor s pristojnega nacionalnega organa na ECB ali obratno, pred sprejetjem odločitve pa ECB omogoči instituciji, da predloži pisne pripombe. Institucije med prehodom po potrebi prejemale redna obvestila in spoznajo svojo novo skupino nadzornikov. Ko je prehod končan, se organizira uradni sestanek za predajo, ki se ga udeležijo predstavniki nadzorovane institucije ter odhajajoči in novi nadzorniki.

- 10 ECB ob pomoči pristojnih nacionalnih organov neposredno nadzoruje vse institucije, ki so razvrščene med pomembne institucije (glej grafični prikaz 1), in sicer 120 skupin⁸, kar pomeni

⁷ Za izjeme k temu pravilu glej uredbo o EMN in okvirno uredbo o EMN.

⁸ V nekaterih primerih se ta izraz nanaša tudi na kreditne institucije ali podružnice, ki jih EMN nadzoruje samostojno.

približno 1.200 nadzorovanih subjektov. Vsakodnevni nadzor bodo izvajale skupne nadzorniške skupine, ki jih sestavljajo zaposleni pristojnih nacionalnih organov in ECB (glej okvir 3). Pristojni nacionalni organi še naprej neposredno nadzorujejo manj pomembne institucije, in sicer približno 3.700 subjektov, pri tem pa jih nadzira ECB. ECB lahko prevzame tudi neposreden nadzor manj pomembnih institucij, če je to potrebno za zagotovitev doslednega spoštovanja visokih nadzornih standardov.

- 11 ECB sodeluje tudi pri nadzoru čezmejnih institucij in skupin kot domači nadzornik ali kot gostujoči nadzornik v kolegijih nadzornikov (glej okvir 2). Poleg tega ECB sodeluje pri dopolnilnem nadzoru finančnih konglomeratov v zvezi s kreditnimi institucijami, ki konglomerat sestavljajo, in prevzame odgovornosti koordinatorja iz direktive o finančnih konglomeratih.

Okvir 2 Kolegiji nadzornikov

Kolegiji nadzornikov, ustanovljeni v skladu z direktivo o kapitalskih zahtevah (CRD IV), so strukture, namenjene sodelovanju in koordinaciji med nacionalnimi nadzornimi organi, ki so odgovorni za nadzor sestavnih delov čezmejnih bančnih skupin in sodelujejo pri njem. Kolegiji zagotavljajo okvir, na podlagi katerega nadzorniki in pristojni organi opravljajo naloge iz CRD IV, na primer sprejemajo skupne odločitve o ustreznosti kapitala in njihovi potrebni ravni ter oceni likvidnosti in odobritvi modelov.

ECB ima lahko v okviru EMN naslednje vloge v kolegijih nadzornikov za pomembne bančne skupine:

- domači nadzornik za kolegije, ki vključujejo nadzornike iz nesodelujočih držav članic (evropski kolegij) ali držav zunaj EU (mednarodni kolegij);
- gostujoči nadzornik za kolegije, v katerih domači nadzornik prihaja iz nesodelujoče države članice (ali države zunaj EU).

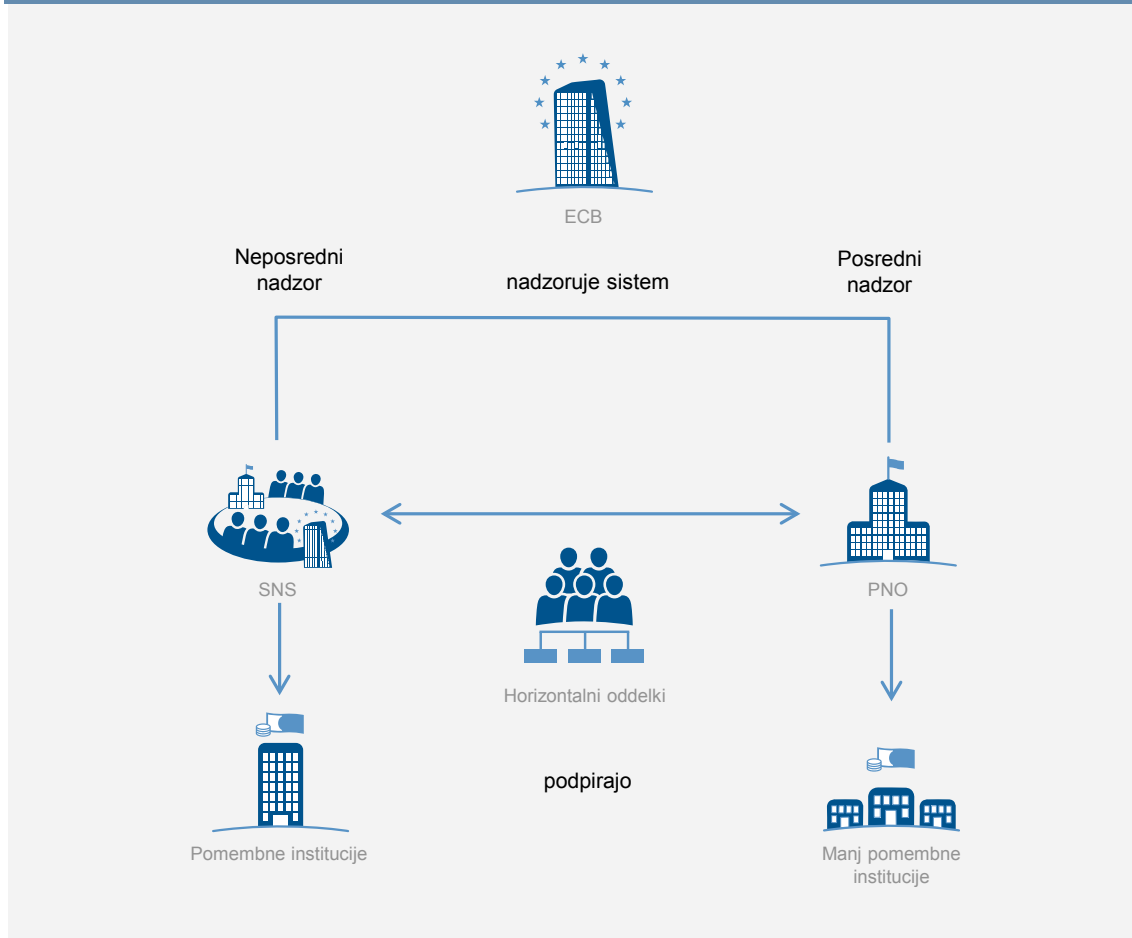
Kjer ima ECB vlogo konsolidacijskega nadzornika, deluje kot predsednik kolegija, in sicer v evropskem in mednarodnem kolegiju.

Pristojni nacionalni organi držav, v katerih ima bančna skupina subjekt, sodelujejo v kolegiju kot opazovalci. To pomeni, da pristojni nacionalni organi še naprej redno sodelujejo in prispevajo k nalogam in dejavnostim kolegija ter prejemajo vse informacije, vendar niso vključeni v postopke odločanja ali glasovanja.

Če ECB deluje kot gostujoči nadzornik, pristojni nacionalni organi v državah, v katerih ima bančna skupina subjekt, na splošno sodelujejo v kolegiju kot opazovalci, razen če ima skupina v njihovih državah manj pomembne subjekte, tj. subjekte, ki niso pod neposrednim nadzorom ECB, in v tem primeru pristojni nacionalni organi še naprej sodelujejo kot člani.

EBA⁹ in Baselski odbor¹⁰ sta izdala smernice/načela za operativno delovanje kolegijev.

Grafični prikaz 1: Delitev nalog v okviru EMN¹¹

⁹ CEBS: Guidelines for the operational functioning of Supervisory Colleges (Odbor evropskih bančnih nadzornikov: Smernice za operativno delovanje kolegijev nadzornikov), smernica 34, izdana 15. junija 2010. Člen 51(4) CRD IV od organa EBA zahteva, da izda regulativne in izvedbene tehnične standarde v zvezi z delovanjem kolegijev.

¹⁰ Basel Committee on Banking Supervision, Principles for effective supervisory colleges (Baselski odbor: Temeljna načela za delovanje kolegijev nadzornikov), izdana junija 2014.

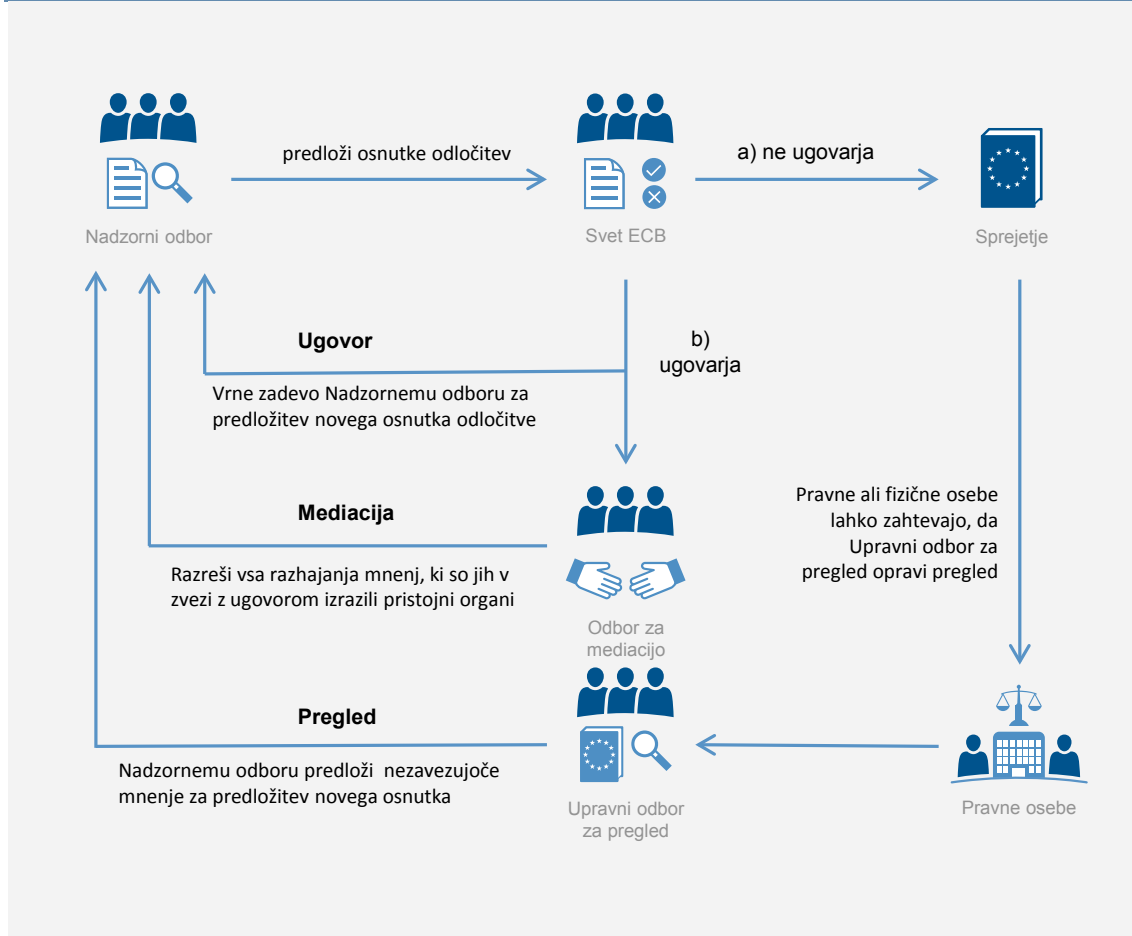
¹¹ Pristojni nacionalni organi so zadolženi za nadzor kreditnih institucij, ki se štejejo za manj pomembne.

- 12 Na tej podlagi je ECB odgovorna za neposredni nadzor približno 120 skupin, ki skupaj zajemajo skoraj 85% skupne bilančne vsote bank v euroobmočju. Ustrezni pristojni nacionalni organi neposredno nadzorujejo nadzorovane kreditne institucije, ki se štejejo za manj pomembne, pri tem pa so pod splošnim nadzorom ECB. Ta struktura bančnega nadzora ustrezno izraža uredbo o EMN. Vse kreditne institucije pod nadzorom EMN bodo predmet enakega nadzorniškega pristopa.

3.2 ODLOČANJE V OKVIRU EMN

- 13 Za načrtovanje in izvajanje nadzorniških nalog EMN je pristojen Nadzorni odbor, ki tudi opravlja pripravljala dela in Svetu ECB v sprejetje predlaga osnutke odločitev. Nadzorni odbor je sestavljen iz predsednika in podpredsednika, štirih predstavnikov ECB in po enega predstavnika nacionalnega pristojnega organa iz vsake sodelujoče države članice, ki je običajno višji vodilni delavec zadevnega pristojnega nacionalnega organa, odgovornega za bančni nadzor. Nadzorni odbor osnutke odločitev predlaga na podlagi izčrpnih, objektivnih in preglednih informacij, in pri tem upošteva tudi interes EU kot celote. Nadzorni odbor deluje na način, ki zagotavlja neodvisnost njegovega dela.
- 14 Postopek odločanja temelji na postopku »neugovarjanja« (glej grafični prikaz 2). Če Svet ECB v določenem roku, ki ne sme biti daljši od desetih delovnih dni, ne ugovarja osnutku odločitve, ki ga je predlagal nadzorni odbor, se šteje, da je bila odločitev sprejeta. Svet ECB lahko sprejme osnutek odločitve ali mu ugovarja, vendar ga ne more spremeniti. ECB je ustanovila Odbor za mediacijo, v okviru katerega se bodo odpravljala razhajanja med stališči zadevnih pristojnih nacionalnih organov glede ugovorov Sveta ECB zoper osnutke odločitev Nadzornega odbora.
- 15 ECB je ustanovila Upravni odbor za pregled, ki bo izvajal notranji upravni pregled odločitev, ki jih sprejme ECB pri izvajanju svojih nadzornih pooblastil. Vsaka fizična oseba ali nadzorovana pravna oseba lahko zahteva pregled odločitve ECB, ki je nanjo naslovljena ali se nanjo neposredno in posamično nanaša. Upravni odbor za pregled lahko Svetu ECB predlaga odložitev izvršitve izpodbijane odločitve do konca postopka pregleda. Upravni odbor za pregled sestavlja pet neodvisnih članov, ki niso člani osebja ECB ali pristojnega nacionalnega organa. Zahteva za pregled odločitve ECB, ki ga opravi Upravni odbor za pregled, ne vpliva na pravico do vložitve tožbe na Sodišče EU.

Grafični prikaz 2 Postopek z neugovarjanjem

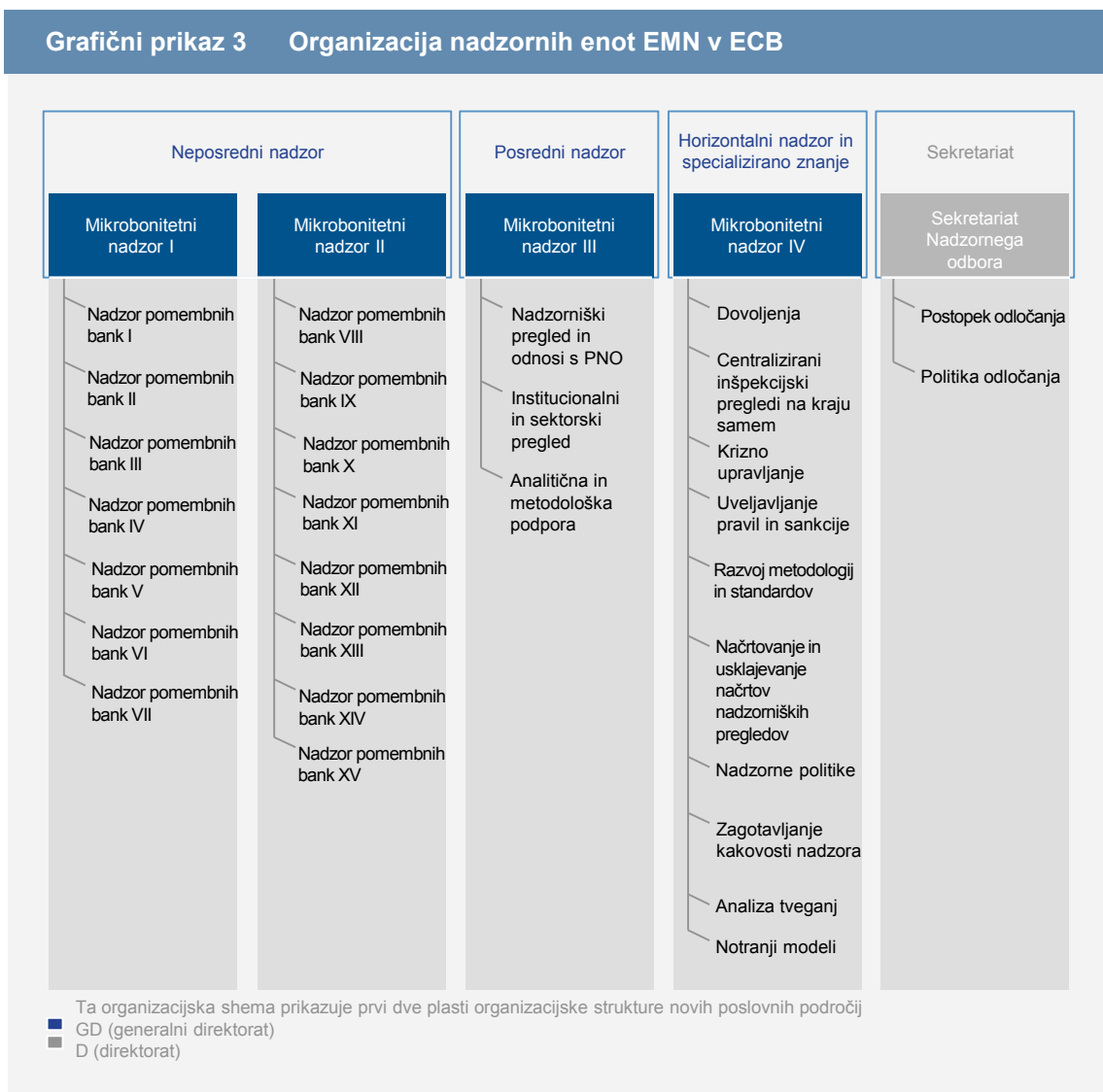
3.3 OPERATIVNA STRUKTURA EMN

16 ECB je ustanovila štiri namenske generalne direktorate (glej grafični prikaz 2), ki bodo v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi izvajali nadzorniške naloge, prenesene na ECB:

- generalna direktorata za mikrobonitetni nadzor I in II sta odgovorna za neposredni vsakodnevni nadzor pomembnih institucij;
- generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor III je odgovoren za spremljanje nadzora manj pomembnih institucij, ki ga izvajajo pristojni nacionalni organi;
- generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor IV izvaja horizontalne in posebne naloge v zvezi z vsemi kreditnimi institucijami, ki jih nadzoruje EMN, ter zagotavlja specializirano strokovno znanje o posebnih vidikih nadzora, na primer o notranjih modelih in pregledih na kraju samem.

Poleg tega namenski sekretariat pomaga pri pripravi sestankov in obravnavi povezanih pravnih vprašanj ter s tem podpira dejavnosti nadzornega odbora (glej oddelek o sprejemanju odločitev).

- 17 Generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor I je odgovoren za nadzor najpomembnejših skupin (ki jih je približno 30), Generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor II pa je odgovoren za preostale pomembne skupine. Vsakodnevni nadzor pomembnih skupin izvajajo skupne nadzorniške skupine, ki jih podpirajo oddelki Generalnega direktorata za mikrobonitetni nadzor IV, odgovorni za horizontalni nadzor in specializirano strokovno znanje (glej okvir 3).

Okvir 3 Skupne nadzorniške skupine

Vsakodnevni nadzor pomembnih institucij izvajajo skupne nadzorniške skupine (SNS). Te sestavljajo zaposleni ECB in pristojnih nacionalnih organov držav, v katerih imajo sedež kreditne institucije, podrejene banke ali pomembne čezmejne podružnice zadevne bančne skupine. Skupna nadzorniška skupina se ustanovi za vsako pomembno institucijo. Velikost, splošna sestava in organizacija skupne nadzorniške skupine se lahko razlikujejo glede na naravo, kompleksnost, obseg, poslovni model in profil tveganja nadzorovane kreditne institucije.

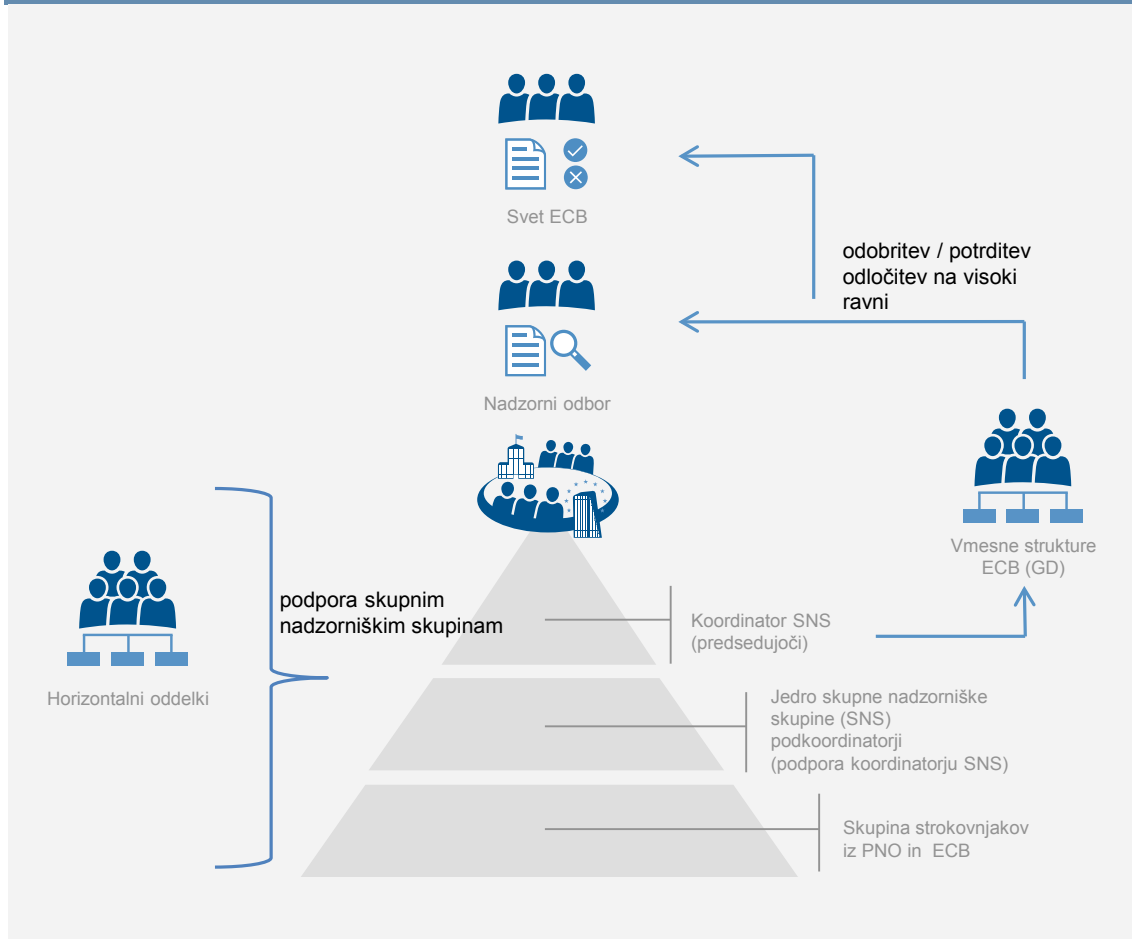
Vsako skupno nadzorniško skupino vodi koordinator iz ECB (ki praviloma prihaja iz države, ki ni matična država nadzorovane institucije) in je odgovoren za izvajanje nadzorniških nalog in dejavnosti, ki so določene v načrtu nadzorniških pregledov za vsako posamezno pomembno kreditno institucijo.

Podkoordinatorji iz pristojnih nacionalnih organov v skupnih nadzorniških skupinah so odgovorni za jasno opredeljena tematska ali geografska področja nadzora in koordinatorja skupne nadzorniške skupine podpirajo pri vsakodnevem nadzoru pomembnih kreditnih institucij, pri čemer tudi podajajo stališča zadevnih nacionalnih pristojnih organov. Skupna nadzorniška skupina lahko za nekatere naloge, ki se nanašajo na posebne teme, ali za naloge, pri katerih je potrebno posebno tehnično znanje, zahteva dodatno podporo horizontalnih in specializiranih oddelkov ECB (tj. Generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor IV).

Pri skupnih nadzorniških skupinah z velikim številom zaposlenih predstavljajo jedro le te koordinator skupne nadzorniške skupine iz ECB in (nacionalni) podkoordinatorji iz pristojnih nacionalnih organov. Jedro skupne nadzorniške skupine organizira razporeditev nalog med člani skupne nadzorniške skupine, pripravlja in spreminja načrt nadzorniških pregledov ter spremlja njegovo izvajanje. Poleg tega pregleduje konsolidirano oceno tveganja, kapitala in likvidnosti. Jedro skupne nadzorniške skupine združuje stališča članov skupine.

Koordinatorji skupnih nadzorniških skupin so imenovani za obdobje treh do petih let, odvisno od profila tveganosti in kompleksnosti institucije. Predvidena je redna rotacija koordinatorjev skupnih nadzorniških skupin.

Grafični prikaz 4 Delovanje skupnih nadzorniških skupin

- 18 Horizontalni in specializirani oddelki Generalnega direktorata za mikrobonitetni nadzor IV podpirajo skupne nadzorniške skupine in pristojne nacionalne organe pri nadzoru pomembnih in manj pomembnih kreditnih institucij. Teh oddelkov je deset, njihova delovna področja pa so: analiza tveganj, nadzorne politike, načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov, centralizirani inšpekcijski pregledi na kraju samem, notranji modeli, uveljavljanje pravil in sankcije, dovoljenja, krizno upravljanje, zagotavljanje kakovosti nadzora ter razvoj metodologije in standardov. Horizontalni oddelki tesno sodelujejo s skupnimi nadzorniškimi skupinami, na primer pri opredelitvi in izvajanju skupnih metodologij in standardov, pri čemer jim nudijo podporo pri metodoloških vprašanjih in jim pomagajo izboljšati pristope. Cilj je zagotoviti usklajenost nadzorniških pristopov skupnih nadzorniških skupin.
- 19 V okviru EMN se dejavno spodbuja skupna nadzorniška kultura, saj se v skupnih nadzorniških skupinah, v okviru nadzora manj pomembnih institucij ter v horizontalnih in specializiranih oddelkih združujejo zaposleni iz raznovrstnih pristojnih nacionalnih organov. ECB je v zvezi s tem dejavna tudi pri organizaciji izmenjav osebja med pristojnimi nacionalnimi organi kot

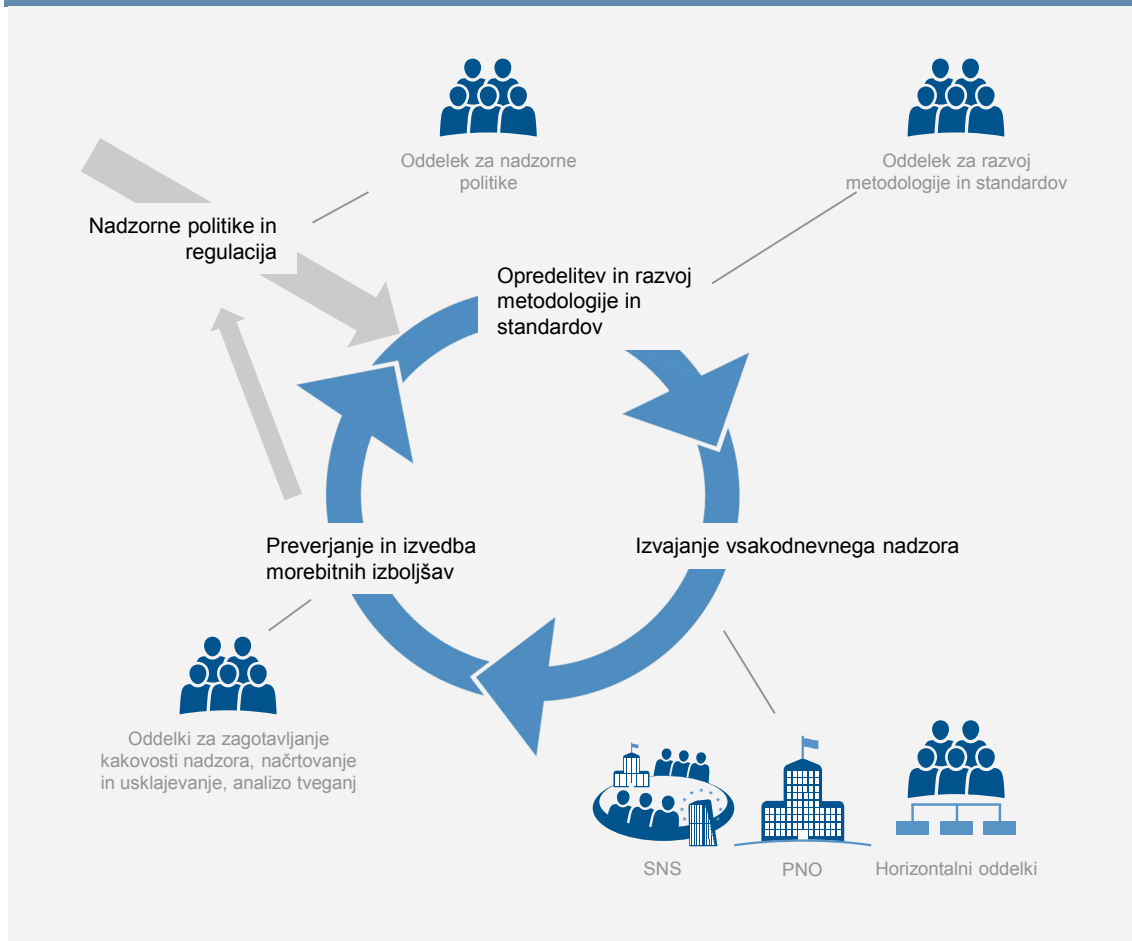
pomembnega orodja za doseganje občutka prizadevanja za skupni cilj. Ta skupna kultura je podlaga za skladne nadzorniške prakse in pristope v vseh sodelujočih državah članicah.

- 20 »Skupne službe« ECB, vključno s kadrovsko službo, službami za informacijske sisteme, komunikacije, proračun in organizacijo, prostore in notranje preverjanje ter pravno in statistično službo, podpirajo nadzorniške naloge EMN. Tako lahko EMN izkoristi operativne sinergije in hkrati ohrani zahtevano ločitev med denarno politiko in bančnim nadzorom.

3.4 NADZORNI CIKEL

- 21 Proces nadzorovanja kreditnih institucij si je mogoče predstavljati kot cikel (glej grafični prikaz 5): regulativa in nadzorniške politike zagotavljajo podlago za nadzorniške dejavnosti in razvoj nadzornih metodologij in standardov.
- 22 Te metodologije in standardi so izhodišče za vsakodnevni nadzor, ki se za vse kreditne institucije izvaja v skladu z enotnimi visokimi standardi. Spoznanja, pridobljena pri izvajanju nadzora in preverjanju zagotavljanja kakovosti, se na različne načine, vključno s sodelovanjem EMN v mednarodnih in evropskih forumih, uporabljajo pri opredelitvi metodologij, standardov in nadzornih politik ter regulativi.
- 23 Izkušnje, pridobljene pri praktični uporabi metodologij in standardov, se upoštevajo pri načrtovanju nadzorniških dejavnosti za prihodnji cikel. To načrtovanje vključuje tudi analizo ključnih tveganj in pomanjkljivosti ter strateške nadzorne prednostne naloge. Nadzorni cikel je podrobneje opisan v nadaljevanju.

Grafični prikaz 5: Nadzorni cikel

3.4.1 NADZORNIŠKE POLITIKE

- 24 Evropski regulativni okvir na področju bančništva se opira na Baselski sporazum, njegovo usklajevanje pa temelji na enotnem pravilniku, ki velja za vse finančne institucije na enotnem trgu. V zvezi s tem oddelek ECB za nadzorniške politike pomaga pri razvoju zakonskih bonitetnih zahtev za pomembne in manj pomembne banke, na primer glede praks za upravljanje tveganj, kapitalskih zahtev ter politik in praks v zvezi s prejemi.
- 25 Oddelek za nadzorniške politike poleg tega usklajuje mednarodno sodelovanje v okviru EMN ter dejavno sodeluje v raznih svetovnih in evropskih forumih, kot so organ EBA, Evropski odbor za sistemska tveganja (glej okvir 4), Baselski odbor za bančni nadzor in Odbor za finančno stabilnost. Oblikuje in posodablja sporazume o sodelovanju ter s tem podpira delo skupnih nadzorniških skupin v kolegijih nadzornikov. Poleg tega bo oddelek vzpostavil in usklajeval sodelovanje z nesodelujočimi državami članicami ter državami zunaj EU, na primer s sklenitvijo sporazumov o sodelovanju.

- 26 Oddelek za nadzorniške politike te dejavnosti uvede in usklajuje v tesnem sodelovanju z vsemi deležniki, kot so predstavniki drugih poslovnih področij ECB, drugi generalni direktorati EMN in pristojni nacionalni organi.

Okvir 4 Sodelovanje z drugimi evropskimi institucijami in organi

Za povečanje varnosti in trdnosti finančnega sektorja se izvajajo nova pravila in od leta 2007 so bile v EU in v euroobmočju ustanovljene nove institucije. EMN kot ključni element tega novega institucionalnega okvira tesno sodeluje z drugimi evropskimi institucijami, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Evropski odbor za sistemska tveganja

Evropski odbor za sistemska tveganja (ESRB) je odgovoren za nadzor tveganj v finančnem sistemu v EU kot celoti (makrobonitetni nadzor). Če ECB na zahtevo nacionalnih organov ali zaradi odločitve, da bo sprejela strožje ukrepe od tistih, sprejetih na nacionalni ravni, uporablja makrobonitetne instrumente, opredeljene v CRD IV ali v uredbi o kapitalskih zahtevah (CRR), mora upoštevati priporočila Evropskega odbora za sistemska tveganja. Tesno sodelovanje med ECB in Evropskim odborom za sistemska tveganja ter razvoj izmenjave informacij sta vzajemno koristna: krepi sposobnost Evropskega odbora za sistemska tveganja, da učinkovito ugotovi, analizira in spremlja sistemska tveganja v celotni EU, EMN pa omogočata, da izkoristi strokovno znanje odbora, ki presega bančni sektor in zajema celotni finančni sistem, vključno z drugimi finančnimi institucijami, trgi in proizvodi.

Evropski bančni organ

ECB tesno sodeluje z evropskimi nadzornimi organi, zlasti z organom EBA. Naloge EMN v vlogi bančnega nadzornika se morajo izvajati na podlagi pravil organa EBA in v skladu z njimi. EMN je vključen v delo organa EBA in pomembno prispeva h konvergenci nadzora s povezovanjem nadzora po jurisdikcijah.

Enotni mehanizem za reševanje

Enotni mehanizem za reševanje (SRM) je poleg EMN in skupnega sistema zajamčenih vlog eden izmed treh stebrov bančne unije. Njegov namen je centralizirati ključne pristojnosti in sredstva za obvladovanje propada katere koli kreditne institucije v sodelujočih državah članicah. Enotni mehanizem za reševanje dopolnjuje EMN, saj omogoča, da se v primeru, da je banka pod nadzorom EMN v resnih težavah, njeno

reševanje izvede učinkovito ter s čim manjšimi stroški za davkoplačevalce in realno gospodarstvo. Ključni element enotnega mehanizma za reševanje so medsebojni stiki in sodelovanje med organi za reševanje in nadzornimi organi. Zato se bodo organi za reševanje, ECB in pristojni nacionalni organi brez nepotrebnih zamud medsebojno obveščali o položaju kreditne institucije v težavah ter razpravljali o tem, kako učinkovito rešiti vsa povezana vprašanja. EMN bo enotnemu mehanizmu za reševanje pomagal pri pregledovanju načrtov za reševanje, da bi se preprečilo podvajanje nalog.

Evropski mehanizem za stabilnost

Ustanovitev enotnega mehanizma za reševanje bo evropskemu mehanizmu za stabilnost (EMS) omogočila, da institucije neposredno dokapitalizira (npr. kreditna institucija bi morala biti nezmožna izpolniti kapitalske zahteve, ki jih je določila ECB v vlogi nadzornika, ali bi moralo biti verjetno, da jih v bližnji prihodnosti ne bo mogla izpolniti, poleg tega bi morala institucija resno ogroziti finančno stabilnost euroobmočja kot celote ali njegovih držav članic). Delovanje orodja za dokapitalizacijo zahteva učinkovito sodelovanje in razvoj zanesljive izmenjave informacij med EMN, EMS in nacionalnimi organi za reševanje. Če je treba kreditno institucijo v težavah, ki je pod neposrednim nadzorom ECB, dokapitalizirati, bo za zbiranje potrebnih informacij odgovorna ECB. ECB mora za institucije v težavah, ki niso pod njenim neposrednim nadzorom, po prejemu obvestila o prošnji za neposredno podporo iz EMS takoj začeti priprave za prevzem neposrednega nadzora zadevne kreditne institucije. ECB bo tudi dejavno sodelovala v pogajanjih z EMS in pri upravljanju kreditne institucije v težavah v zvezi s pogoji iz sporazuma o dokapitalizaciji.

3.4.2 RAZVOJ METODOLOGIJ IN STANDARDOV

- 27 Za doseganje skladnih in učinkovitih rezultatov nadzora so ključni nadzorne metodologije in standardi najvišje kakovosti. ECB je ustanovila namenski oddelek za razvoj metodologij in standardov, ki redno pregleduje in razvija nadzorne metodologije. Nadzorne metodologije in standardi se lahko razvijejo tudi na podlagi dela mednarodnih organov za določanje standardov na področju usklajevanja predpisov o finančnem sektorju ali na podlagi dela organov EU na področju razvoja enotnega pravilnika.
- 28 EMN lahko izda svoje predpise, smernice in navodila o nadzornih metodologijah in skupnih standardih, pri tem pa upošteva spremembe mednarodnih in evropskih predpisov ter vlogo EBA

pri vzpostavitvi enotnega pravilnika, da bi se sčasoma zagotovili usklajene nadzorniške prakse in rezultati nadzora v okviru EMN.

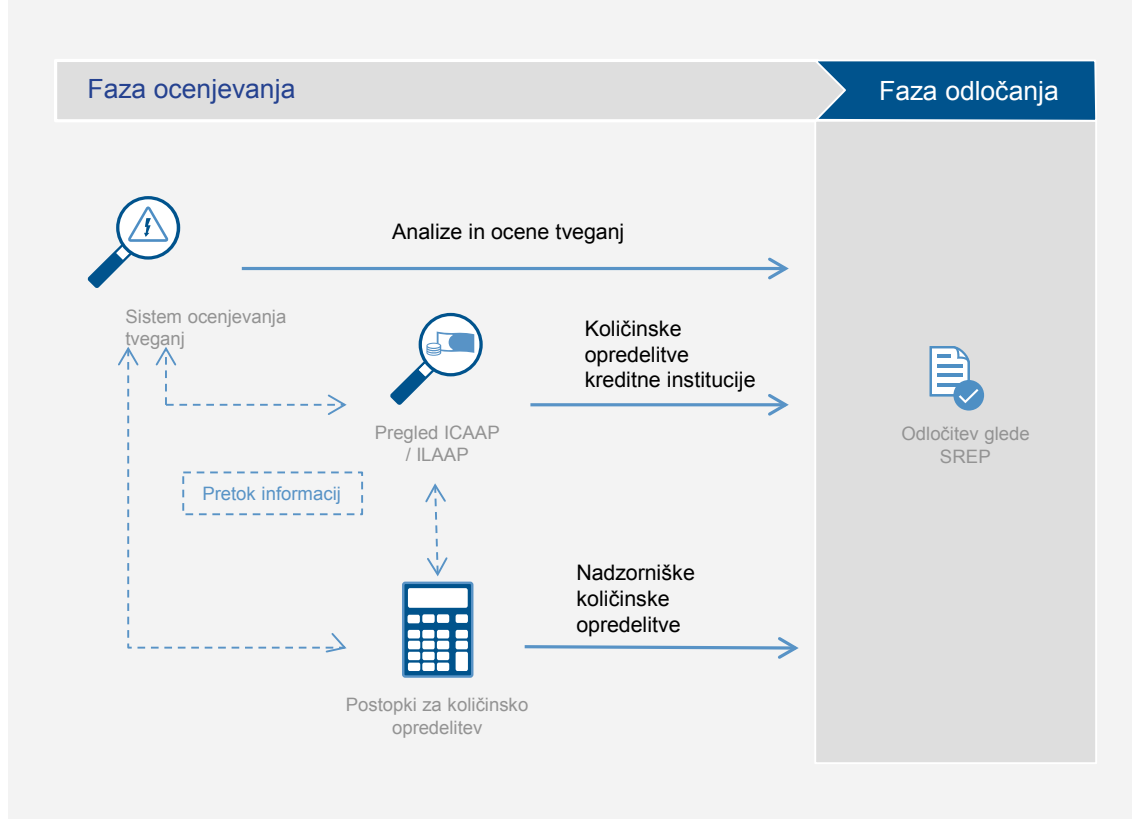
- 29 Skupni nabor metodologij in standardov zajema teme, kot so podrobnosti procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) ter postopki notifikacij in vlaganja zahtevkov v zvezi z nadzorovanimi subjekti.

3.4.3 PROCES NADZORNIŠKEGA PREGLEDOVANJA IN OVREDNOTENJA

- 30 V okviru EMN se je za namen izvajanja procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja razvila skupna metodologija za redno ocenjevanje tveganj kreditnih institucij, njihovih ureditev upravljanja in njihovega položaja glede kapitala in likvidnosti. Metodologija temelji na preteklih izkušnjah pristojnih nacionalnih organov in dobrih praksah ter jo bodo skupne nadzorniške skupine in horizontalni oddelki ECB dodatno razvijali in spodbujali njeno uporabo. Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja se v EMN uporablja sorazmerno za pomembne in manj pomembne institucije, pri tem pa je zagotovljeno upoštevanje najvišjih in najbolj skladnih nadzornih standardov.
- 31 Kot je določeno v CRD IV, proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja zahteva, da nadzorniki (za pomembne institucije skupne nadzorniške skupine, za manj pomembne institucije pa pristojni nacionalni organi pod splošnim nadzorom ECB) pregledajo ureditve, strategije, procese in mehanizme, ki jih izvajajo institucije, ter ovrednotijo:
- tveganja, ki so jim ali bi jim lahko bile izpostavljene institucije;
  - tveganja, ki jih institucija pomeni za splošni finančni sistem;
  - tveganja, ki so jih razkrila stresna testiranja, ob upoštevanju narave, obsega in zapletenosti dejavnosti institucije.
- 32 Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja v okviru EMN (glej grafični prikaz 6) zajema tri glavne elemente:
- sistem ocenjevanja tveganj (RAS), ki ocenjuje ravni in obvladovanje tveganj kreditnih institucij;
  - temeljit pregled procesa ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala (ICAAP) in procesa ocenjevanja ustreznosti notranje likvidnosti (ILAAP) institucije;
  - kvantitativno metodologijo za opredelitev kapitala in likvidnosti, ki potrebe kreditne institucije po kapitalu in likvidnosti presoja glede na rezultate ocene tveganja.

Grafični prikaz 6: Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja

- 33 EMN pri ocenjevanju tveganj ter količinski opredelitvi kapitala in likvidnosti uporablja večstopenjski pristop. Namen teh postopkov je pridobitev ocen v zvezi z nadzorom, ki izhajajo iz kvantitativne in kvalitativne analize. Opirata se na raznovrstne informacije za pretekla in prihodnja obdobja (npr. verjetnost neplačila, izgube ob neplačilu, stresni testi). Temeljita na pristopu »omejene presoje«, da se zagotovi skladnost v celotnem EMN, in hkrati omogočata strokovno presojo, da se zapletenost in raznovrstnost situacij obravnavata v jasnem in preglednem okviru.
- 34 Tveganja, ki so jim izpostavljene kreditne institucije, se ocenjujejo glede na ravni tveganja in pripadajoče ukrepe za obvladovanje ali zmanjševanje tveganja. Poslovno tveganje in dobičkonosnost institucije ter njeno notranje upravljanje in splošno upravljanje tveganj se presojuje z bolj celostnega vidika. Vse ocene se nato vključijo v skupno oceno.
- 35 EMN uporablja pristop, ki temelji na oceni tveganja, in se hkrati osredotoča na skladnost z regulativnimi zahtevami. Spoštuje tudi načelo sorazmernosti, saj upošteva morebitni vpliv institucije na finančni sistem, njeno notranjo tveganost in naravo (ali je nadrejena družba, podrejena družba ali samostojna institucija). Na tej podlagi se pogostost in intenzivnost ocenjevanja profila tveganosti institucij v posameznem letu razlikujeta. Na podlagi ocene profila

tveganosti se lahko uvedejo razni nadzorniški ukrepi, vključno s kratkoročnimi, ki jih takoj izvede zadevna skupna nadzorniška skupina, in bolj dolgoročnimi, ki so zajeti v poročilu SREP in letnih načrtih za nadzor. Skupna ocena profila tveganosti institucije je neposredno povezana z intenzivnostjo nadzora.

- 36 Ključni značilnosti celotnega postopka nadzornega ocenjevanja sta sledljivost in odgovornost. Minimalne zahteve, ki jih morajo kreditne institucije vedno izpolnjevati, so kapitalske zahteve, opredeljene v prvem stebru Baselskega sporazuma. Zato se v okviru EMN neprestano preverja, ali institucije izpolnjujejo te zahteve, in pri tem se kapitalske zahteve prvega stebra štejejo za prag. V okviru EMN se redno pregledujejo notranji modeli, ki jih lahko institucije po odobritvi nadzornih organov uporabljajo za izračun kapitalskih zahtev za tveganja iz prvega stebra.
- 37 Poleg tega se lahko od kreditnih institucij zahteva, da imajo dodatne kapitalske in likvidnostne blažilnike za tveganja, ki niso ali niso v celoti zajeta v prvem stebru. Kreditne institucije morajo uporabljati svoje metode za notranje ocenjevanje in izračune, proces ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala (ICAAP) in proces ocenjevanja ustreznosti notranje likvidnosti (ILAAP). Te procese in izračune morajo skrbno dokumentirati. Vzpostaviti morajo tudi ustrezne ureditve upravljanja, da zagotovijo zanesljive rezultate procesov ICAAP/ILAAP. Zato se v okviru procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja opravi temeljit pregled procesov ICAAP/ILAAP.
- 38 EMN si v skladu s priporočili iz smernic organa EBA¹² prizadeva sprejeti ustrezne odločitve glede nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja, pri tem pa uporablja raznovrstne informacije iz različnih virov. Ti vključujejo redna poročila kreditnih institucij, procesa ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala in notranje likvidnosti, nagnjenost institucij k tveganju, nadzorniške kvantitativne ocene, ki se uporabljajo za preverjanje in izpodbijanje ocen kreditnih institucij, rezultate ocen tveganja (vključno z ravno in ocenjevanjem kontrol), rezultate stresnih testov ter prednostne naloge nadzornika v zvezi s splošnim tveganjem.
- 39 Nadzorniške kvantitativne ocene, izračunane za oceno potreb institucije glede kapitala in likvidnosti, ter procesa ICAAP in ILAAP igrajo ključno vlogo, saj v postopku delujejo kot ključni dejavnik.
- 40 EMN v okviru ocenjevanja ustreznega kapitala in likvidnosti uporablja nadzorne stresne teste od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor¹³. Stresni testi so ključno, v prihodnost usmerjeno orodje, za presojo izpostavljenosti institucij neugodnim, vendar možnim prihodnjim dogodkom in njihove odpornosti na te dogodke. Uporabljajo se lahko tudi za preizkušanje ustreznosti

---

¹² <https://www.eba.europa.eu>

¹³ Kreditne institucije morajo vzpostaviti tudi svoje programe stresnega testiranja.

postopkov upravljanja tveganj kreditnih institucij, njihovega strateškega in kapitalskega načrtovanja ter trdnosti njihovih poslovnih modelov.

- 41 V okviru EMN se na podlagi vseh informacij, pregledanih in ocenjenih v okviru procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja, oblikuje skupna ocena kapitalске in likvidnostne ustreznosti kreditne institucije ter se pripravijo odločitve glede nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (glej grafični prikaz 6). Na koncu postopka se v okviru EMN sprejme splošno mnenje o ustrezni ravni kapitala in likvidnosti za institucijo. Odločitve glede procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja lahko vključujejo tudi kvalitativne ukrepe, na primer za odpravo pomanjkljivosti na področju upravljanja tveganj institucij. Izsledki te analize in morebitni potrebni popravni ukrepi se predstavijo kreditni instituciji, ki ima možnost, da ECB predloži pisne pripombe o dejstvih, ugovore in pravno podlago, pomembno za nadzorniške odločitve ECB. Po potrebi se lahko organizirajo posebni sestanki s kreditno institucijo, na katerih se razpravlja o rezultatih in popravni ukrepih, ki jih je treba sprejeti.
- 42 Rezultati nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja za pomembne kreditne institucije se predložijo nadzornemu odboru. Za institucije s podrejenimi družbami v državah EU, ki ne sodelujejo v EMN, to odločitev skupaj sprejmejo vsi zadevni pristojni organi.
- 43 Rezultati nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja so tudi ključni vhodni podatki za strateško in operativno načrtovanje EMN. Zlasti neposredno vplivajo na obseg in temeljitost dejavnosti na kraju samem (on-site) in drugje (off-site), ki se izvajajo za zadevno institucijo. Ti načrti se oblikujejo vsako leto in pregledajo vsake pol leta.

3.4.4 ANALIZA TVEGANJ

- 44 Namenski oddelek za analizo tveganja izvaja horizontalno analizo tveganja in s tem zadevnim nadzornikom zagotavlja merila za primerjavo in povezane informacije, kar naravno dopolnjuje vsakodnevno analizo tveganja kreditne institucije s strani skupne nadzorniške skupine.
- 45 Ocena tveganj, s katerimi se srečujejo kreditne institucije, zahteva poznavanje zunanega okvira, v katerem delujejo. To zahteva upoštevanje tveganj na ravni celotnega sistema, kot so tista, ki izvirajo iz mednarodnih neravnovesij ali prevelikih koncentracij tveganja in bi lahko ustvarila sektorske balone (npr. v sektorju stanovanjskih ali poslovnih nepremičnin). Ta analiza tveganja temelji tudi na analizah, opravljenih na drugih poslovnih področjih ECB, zlasti pa se upošteva makrobonitetna analiza. Sektorska analiza olajša tudi razumevanje ključnih dogodkov na trgu.
- 46 Analize tveganja, ki jih izvajajo skupne nadzorniške skupine in namenski oddelek za analizo tveganja, se dopolnjujejo. Oddelek za analizo tveganja spremlja tveganja v celotnem okolju

EMN in pravočasno izvaja temeljite analize tveganja za različne institucije. Skupne nadzorniške skupine so za oddelek za analizo tveganja pomemben vir informacij o posameznih institucijah.

- 47 Ustrezen, zanesljiv in posodobljen nadzor in analiza tveganja temeljita na točnih nadzorniških podatkih. Zato ECB nenehno tesno sodeluje s pristojnimi nacionalnimi organi in njihovimi poročevalskimi enotami, ki so prvi prejemniki nadzorniških podatkov za poročanje. Poročevalski in statistični oddelek ECB izvaja svoje preglede kakovosti, preden se podatki uporabijo za nadzor in analizo tveganja in odločanje. Časovni razpored EMN za poročanje opredeljuje roke in oblike za poročanje ob upoštevanju usklajenih zahtev, ki se uporabljajo po vsej EU.

4 IZVAJANJE NADZORA V OKVIRU EMN

48 Uredba o EMN opredeljuje vzpostavitev »resnično povezanega mehanizma nadzora«. To v praksi pomeni, da so ključni postopki na splošno enaki za vse kreditne institucije, ne glede na to, ali so te »pomembne« ali »manj pomembne«, ter vključujejo ECB in pristojne nacionalne organe. Poleg tega pomeni enoten nadzorniški pristop. Vse kreditne institucije, zajete v EMN, se nadzorujejo po enaki metodologiji, ob ustreznem upoštevanju načela sorazmernosti. Skupni postopki, ki se uporabljajo za pomembne in manj pomembne institucije, in pristopi k njihovem nadzoru so opisani v nadaljevanju.

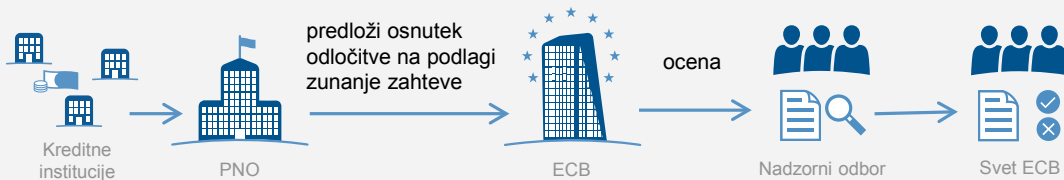
4.1 DOVOLJENJA, PRIDOBITVE KVALIFICIRANIH DELEŽEV IN ODVZEM DOVOLJENJ

49 ECB je pooblaščen za izdajo ali odvzem dovoljenja kateri koli kreditni instituciji in za presojo pridobitev deležev v kreditnih institucijah v euroobmočju. Pri tem sodeluje s pristojnimi nacionalnimi organi. ECB mora poleg tega zagotoviti skladnost z bančnimi predpisi EU in uredbo EBA, zato mora uporabljati evropski enotni pravilnik. Po potrebi lahko zaradi varovanja finančne stabilnosti kreditnim institucijam naloži tudi dodatne bonitetne zahteve. ECB je ustanovila oddelek za dovoljenja, ki je odgovoren za navedene naloge.

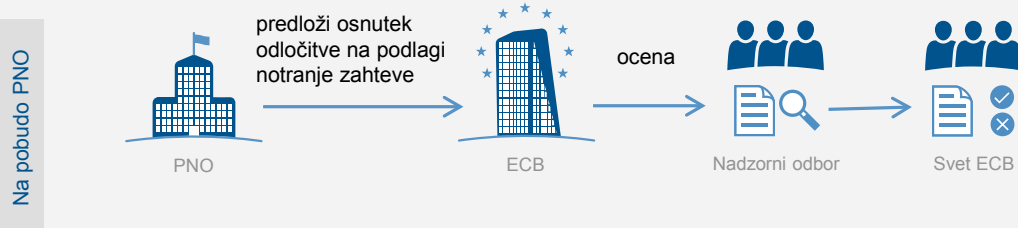
50 Uredba o EMN je uvedla raznovrstne postopke, imenovane »skupni postopki«, glede katerih končno odločitev sprejme ECB, ne glede na pomembnost zadevne kreditne institucije. Ti postopki vključujejo postopke za izdajo dovoljenj, za odvzem dovoljenj ter za presojo pridobitve kvalificiranih deležev. Okvirna uredba o EMN določa, kako ECB in pristojni nacionalni organi sodelujejo pri teh skupnih postopkih (glej grafični prikaz 7).

Grafični prikaz 7 Skupni postopki

Dovoljenja in pridobitve kvalificiranih deležev

Odvzem dovoljenja

4.1.1 IZDAJA DOVOLJENJ IN PRIDOBITVE KVALIFICIRANIH DELEŽEV

51 Skupne postopke EMN urejajo naslednja ključna načela:

- Vlagatelj vlogo za izdajo dovoljenja ali obvestilo o pridobitvi kvalificiranih deležev vedno pošlje ustreznemu pristojnemu nacionalnemu organu: v primeru izdaje novih dovoljenj za opravljanje bančnih storitev je to pristojni nacionalni organ države članice, v kateri je načrtovana ustanovitev nove kreditne institucije, v primeru načrtovanih pridobitev kvalificiranih deležev pa je ustrezní organ pristojni nacionalni organ tiste države članice, kjer ima sedež institucija, katere delež bo pridobljen.
- Pristojni nacionalni organ obvesti ECB o prejemu vloge za izdajo dovoljenja v 15 delovnih dneh. Kar zadeva uradno obvestilo o nameri pridobitve kvalificiranega

deleža, pristojni nacionalni organ o takem uradnem obvestilu obvesti ECB najpozneje pet dni po tem, ko vlagatelju potrdi prejem. Upoštevati je treba, da skupnega postopka ni mogoče končati, dokler niso predložene zahtevane informacije. Vlagatelji morajo zato poskrbeti, da so njihove vloge popolne in dobro strukturirane. Če se pri prvem pregledu vloge odkrijejo pomanjkljivosti ali neskladnosti, pristojni nacionalni organ, ki je vlogo prejel, vlagatelja takoj pozove k potrebnim dopolnitvam.

- Po predložitvi vlog in potrditvi njihove popolnosti pristojni nacionalni organ, ki je vlogo prejel, ECB in kateri koli drugi zadevni pristojni nacionalni organ opravijo dopolnilno presojo vlog. Ta presoja se opravi za zagotovitev, da vse zadevne strani dobro razumejo poslovni model in njegovo izvedljivost. V ta namen presoja zajema vsa merila, določena v ustreznih nacionalnih in evropskih zakonodajah.

52 Če pristojni nacionalni organ meni, da vloga izpolnjuje nacionalne pogoje za izdajo dovoljenja, ECB predloži osnutek odločitve, ki vsebuje njegovo presojo in priporočila. V zvezi s kvalificiranimi deleži pristojni nacionalni organ ECB predloži osnutek odločitve o nasprotovanju pridobitvi ali njeni odobritvi. Končno odločitev o odobritvi ali zavrnitvi nato sprejme ECB v skladu z običajnim postopkom odločanja. Če bo vloga zavrnjena ali je treba določiti dodatne pogoje, bo vloga obravnavana na podlagi izjav vlagatelja. Ko je končna odločitev sprejeta, vlagatelja o tem obvesti bodisi pristojni nacionalni organ, ki obravnava vlogo (v primeru vlog za izdajo dovoljenja), bodisi ECB (v primeru nameranih pridobitev kvalificiranih deležev).

4.1.2 ODVZEM DOVOLJENJA

53 Tako ECB kot pristojni nacionalni organi sodelujoče države članice, v kateri je sedež institucije, imajo pravico, da predlagajo odvzem dovoljenja za opravljanje bančnih storitev. Pristojni nacionalni organi lahko predlagajo odvzem na zahtevo zadevne kreditne institucije ali, v drugih primerih, na svojo pobudo v skladu z nacionalno zakonodajo. ECB lahko postopek za odvzem začne v primerih, ki jih določa ustrezna zakonodaja EU. ECB in zadevni pristojni nacionalni organi se posvetujejo o vseh predlogih za odvzem dovoljenja. Namen teh posvetovanj je zagotoviti, da imajo zadevni organi (tj. pristojni nacionalni organi, nacionalni organi za reševanje in ECB) pred sprejetjem odločitve dovolj časa, da analizirajo in podajo pripombe o predlogu, izrazijo morebitne ugovore ter sprejmejo potrebne ukrepe in odločitve za ohranitev delujočega podjetja ali reševanje institucije, če je to primerno.

54 Po posvetovanju organ, ki je podal predlog, pripravi osnutek odločitve, ki pojasnjuje razloge za predlagani odvzem dovoljenja in navaja rezultate posvetovanja. Nato ECB sprejme končno odločitev.

- 55 Preden se predlog osnutka odločitve predloži ECB, se zadevna nadzorovana institucija pozove, naj predloži svoje mnenje o zadevi, in institucija lahko uveljavlja pravico do izjave pred ECB. Ko ECB sprejme končno odločitev, o tem obvesti zadevno kreditno institucijo, pristojni nacionalni organ in nacionalni organ za reševanje.

4.2 NADZOR POMEMBNIH INSTITUCIJ

4.2.1 NAČRTOVANJE NADZORA

- 56 Odločitve o načrtovanju nadzorniških dejavnosti se sprejemajo po dvostopenjskem postopku: strateško načrtovanje in operativno načrtovanje. Strateško načrtovanje usklajuje oddelek ECB za načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov. To načrtovanje vključuje opredelitev strateških prednostnih nalog in osredotočenosti nadzornega dela v naslednjih 12 do 18 mesecih. Natančneje, upošteva dejavnike, kot so ocena tveganj in slabosti v finančnem sektorju, ter smernice in priporočila drugih evropskih organov, zlasti Evropskega odbora za sistemska tveganja in Evropskega bančnega organa, ugotovitve skupnih nadzorniških skupin na podlagi procesa SREP ter prednostne naloge, ki so jih izpostavili zadevni pristojni nacionalni organi. Strateški načrt določa naravo, intenzivnost in pogostost aktivnosti, ki naj bodo vključene v posamezne načrte nadzorniških pregledov, ki se opredelijo za vsako pomembno institucijo.
- 57 Za operativno načrtovanje so odgovorne skupne nadzorniške skupine, ki jih usklajuje oddelek ECB za načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov. Skupne nadzorniške skupine izdelajo posamezne načrte nadzorniških pregledov, ki določajo glavne naloge in dejavnosti za naslednjih 12 mesecev, njihove okvirne časovne razporede in cilje, potrebo po inšpekcijskih pregledih na kraju samem ter preglede notranjih modelov. Oddelek za načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov skupaj z zadevnimi horizontalnimi oddelki in pristojnimi nacionalnimi organi usklajuje razporeditev virov in strokovnega znanja EMN, da bi zagotovil, da je vsaka skupna nadzorniška skupina zmožna izvajati letne nadzorniške naloge in dejavnosti. Čeprav se o glavnih točkah posameznih načrtov nadzorniških pregledov predhodno razpravlja s kreditno institucijo, imajo skupne nadzorniške skupine vedno možnost, da opravijo ad hoc naloge in dejavnosti, ki niso vključene v nadzorniški načrt, zlasti za obravnavo tveganj, ki se hitro spreminjajo, na ravni posameznih institucij ali na ravni širšega sistema.
- 58 Za izvajanje osnovnih nadzorniških dejavnosti je na voljo več orodij. Skupne nadzorniške skupine pri svojem vsakodnevnem nadzoru analizirajo nadzorniško poročanje, računovodske izkaze in interno dokumentacijo nadzorovanih institucij, organizirajo redne in ad hoc sestanke z zaposlenimi nadzorovanih kreditnih institucij na različnih položajih, stalno izvajajo analize

tveganja in analize odobrenih modelov tveganja ter analizirajo in vrednotijo načrte za sanacijo kreditnih institucij. V okviru 5 so pojasnjeni predpisi v zvezi z jezikom, ki ga lahko institucija uporablja pri svojem komuniciranju z ECB.

Okvir 5 Jezikovna ureditev EMN

V skladu s členom 24 okvirne uredbe o EMN se lahko kateri koli dokument, ki ga nadzorovana kreditna institucija (ali druga pravna ali fizična oseba, ki je posamično predmet nadzorniškega postopka ECB) pošlje ECB, pripravi v katerem koli uradnem jeziku EU.

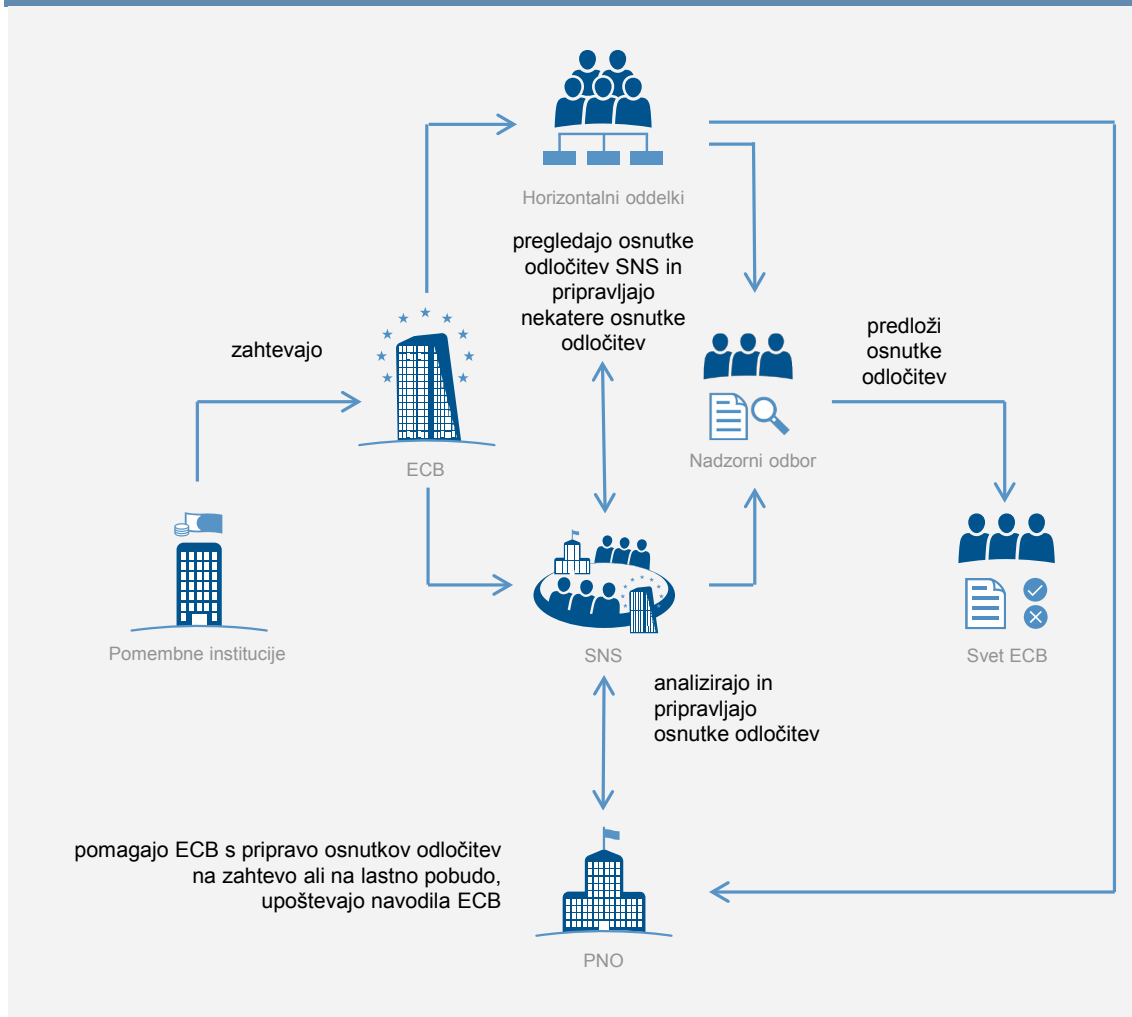
ECB, nadzorovane kreditne institucije in vse druge pravne ali fizične osebe, ki so posamično predmet nadzorniških postopkov ECB, se lahko dogovorijo, da v svojih pisnih komunikacijah uporabljajo izključno enega izmed uradnih jezikov EU. Če kreditna institucija prekliče tak dogovor, ta sprememba vpliva samo na tiste dele nadzorniškega postopka ECB, ki še niso bili opravljeni.

Če udeleženci ustne obravnave zahtevajo, da se izjavijo v uradnem jeziku EU, ki ni jezik nadzorniškega postopka ECB, je treba o tej zahtevi obvestiti ECB dovolj zgodaj, da lahko ECB uredi vse, kar je za to potrebno.

4.2.2 POSTOPKI ZA VLOGE, ZAHTEVKE IN URADNA OBVESTILA

- 59 Splošni postopek v zvezi z vlogami, zahtevki in uradnimi obvestili (tj. »zahtevki za dovoljenje«) za pomembne kreditne institucije je opisan v grafičnem prikazu 8. Postopek se začne, ko kreditna institucija vloži zahtevek za dovoljenje. Skupna nadzorniška skupina preveri, ali zahtevek za dovoljenje vsebuje vse pomembne informacije in dokumente, in pri tem po potrebi tesno sodeluje z zadevnim horizontalnim oddelkom. Po potrebi lahko od kreditne institucije zahteva dodatne informacije. Skupna nadzorniška skupina in zadevni horizontalni oddelek preverita, ali zahtevek izpolnjuje nadzorne zahteve iz ustrezne zakonodaje, tj. zakonodaje EU ali njenega prenosa v nacionalno zakonodajo. ECB po končani analizi in sprejetju odločitve vlagatelja obvesti o izidu.

Grafični prikaz 8 Splošni postopek za zahteve, uradna obvestila in vloge

- 60 Pri drugih postopkih, kot so postopek za poslovanje v drugih državah, odobritev notranjih modelov in imenovanje novega vodstva, je treba slediti drugačnim postopkom. Ti so podrobneje opisani v nadaljevanju.

4.2.3 PRAVICA DO USTANAVLJANJA KREDITNIH INSTITUCIJ ZNOTRAJ EMN

- 61 Če želi pomembna¹⁴ institucija v sodelujoči državi članici ustanoviti podružnico na ozemlju druge sodelujoče države članice po postopku enotnega potnega lista¹⁵, mora o tem obvestiti

¹⁴ Manj pomembne institucije morajo svoj pristojni nacionalni organ obvestiti, da nameravajo ustanoviti podružnico ali opravljati storitve v Evropskem gospodarskem prostoru.

¹⁵ Sistem, ki ponudnikom finančnih storitev, zakonito ustanovljenim v eni državi članici EU, omogoča, da ustanovijo/izvajajo svoje storitve v drugi državi članici brez zahtev za pridobitev dodatnega dovoljenja, je Enotni evropski potni list.

pristojni nacionalni organ sodelujoče države članice, kjer ima svoj sedež, in zagotoviti potrebne dokumente. Pristojni nacionalni organ po prejemu tega obvestila takoj obvesti oddelek ECB za dovoljenja, ki nato prouči ustreznost upravne strukture in pri tem upošteva predvidene dejavnosti. Če ECB v dveh mesecih od prejema obvestila kreditne institucije ne sprejme nasprotujoče odločitve, lahko pomembna institucija ustanovi podružnico in začne izvajati svoje dejavnosti. Kreditna institucija v sodelujoči državi članici, ki želi ustanoviti podružnico ali uveljavljati svobodo opravljanja storitev na ozemlju nesodelujoče države članice, o tej nameri obvesti ustrezni nacionalni pristojni organ. Če gre za pomembno institucijo, nacionalni pristojni organ nemudoma seznaniti ECB s prejemom obvestila, ta pa nato izvede zahtevano ocenjevanje.

4.2.4 NOTRANJI MODELI

- 62 Direktiva CRD določa dve vrsti nadzorniških aktivnosti v zvezi z notranjimi modeli, ki se uporabljajo za izračun minimalnih kapitalskih zahtev, in sicer dejavnosti v zvezi z odobritvijo takih modelov (ali poglavitnih sprememb/razširitev modelov) in dejavnosti v zvezi s stalnim nadzorom modelov.
- 63 Splošni postopek za odobritev notranjih modelov za izračun minimalnih kapitalskih zahtev v skladu z uredbo CRR za pomembne in manj pomembne banke zajema različne korake in vključuje skupno nadzorniško skupino, ki ima vlogo kontaktne točke za pomembne institucije in jo podpira oddelek ECB za notranje modele. V primeru manj pomembnih institucij so kontaktna točka za kreditne institucije nacionalni pristojni organi. Po potrebi se opravijo razprave s kreditno institucijo, v okviru katerih se obravnavajo kritične točke in določi operativni časovni razpored za postopek odobritve.
- 64 Skupna nadzorniška skupina ob podpori oddelka ECB za notranje modele preveri, ali kreditna institucija upošteva pravne zahteve in veljavne smernice organa EBA. Na tej stopnji morajo biti kreditne institucije pripravljene na intenzivne medsebojne stike in sodelovanje, da se zagotovi, da je postopek nemoten in učinkovit za vse strani. Ta postopek zajema raznovrstna orodja, vključno z ocenami na kraju samem (on-site) in drugje (off-site). Te dejavnosti opravi namenska projektna skupina, odgovorna za celotni postopek presoje modelov. Projektne skupine lahko sestavljajo člani skupnih nadzorniških skupin, strokovnjaki iz horizontalnih oddelkov ECB in strokovnjaki na področju modelov iz pristojnih nacionalnih organov, vodijo pa jih vodje projektov, ki poročajo koordinatorju skupne nadzorniške skupine.
- 65 Na podlagi poročila projektne skupine skupna nadzorniška skupina ob podpori oddelka ECB za notranje modele pripravi predlog osnutka odločitve, ki ga morata odobriti Nadzorni odbor in Svet ECB. Predlog vsebuje mnenja skupne nadzorniške skupine glede dovoljenja (ali zavrnitve)

za uporabo notranjih modelov za izračun kapitalskih zahtev. K dovoljenju so lahko priloženi pogoji, kot so dodatne zahteve glede poročanja in dodatni nadzorni ukrepi.

- 66 Poleg tega je cilj stalnega nadzora modelov pozorno spremljati stalno skladnost kreditne institucije z veljavnimi zahtevami. Zajema analizo tveganja, poročila o kapitalu ali druga poročila v zvezi z vidiki modelov, analizo ovrednotenih modelov kreditnih institucij in presojo (nebitvenih) sprememb modelov. Poleg tega se redno ali najmanj vsake tri leta opravi popoln pregled notranjih modelov s posebnim poudarkom na primernosti v smislu dobrih praks in sprememb poslovnih strategij. Preglede izvaja skupna nadzorniška skupina, po potrebi ob podpori oddelka za notranje modele. Letno primerjavo, ki jo zahteva člen 78 CRD, opravita Evropski bančni organ in EMN kot pristojni organ.

4.2.5 OCENA PRIMERNOSTI ČLANOV UPRAVLJALNIH ORGANOV

- 67 Ustrezna in pravilna ocena primernosti članov upravljalnega organa¹⁶ pomembnih in manj pomembnih institucij je ključni del nadzorniških dejavnosti. Člani morajo imeti dovolj dober ugled ter dovolj znanja, veščin in izkušenj za opravljanje svojih nalog. V primeru začetnega dovoljenja (licence) kreditne institucije se v okviru postopka za izdajo dovoljenja opravi ustrezna ocena.
- 68 Spremembe v sestavi upravljalnega organa pomembne institucije se sporočijo zadevnemu pristojnemu nacionalnemu organu, ki nato obvesti zadevno skupno nadzorniško skupino in oddelek ECB za dovoljenja, ki skupaj z osebjem pristojnega nacionalnega organa zbere potrebne dokumente (ki lahko vključujejo pogovor z imenovanim kandidatom). Ob sodelovanju pristojnega nacionalnega organa skupna nadzorniška skupina in oddelek za dovoljenja skupaj opravita oceno ter nato nadzornemu odboru in Svetu ECB v odločanje predložita natančno opredeljen predlog.

4.2.6 INŠPEKCIJSKI PREGLEDI NA KRAJU SAMEM

- 69 EMN izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem, tj. temeljite preiskave tveganj, obvladovanja tveganj in upravljanja v prostorih kreditne institucije z vnaprej določenim obsegom in časovnim okvirom. Ti pregledi temeljijo na oceni tveganj in so sorazmerni.

---

¹⁶ Direktiva CRD IV določa, da „upravljalni organ“ pomeni organ ali organe institucije, ki so imenovani v skladu z nacionalnim pravom, ki so pooblašteni za določitev strategije, ciljev in splošne usmeritve institucije ter ki nadzorujejo in spremljajo sprejemanje odločitev v zvezi z vodenjem in vključuje osebe, ki dejansko vodijo posle institucije. Glede na to bi moral imeti „upravljalni organ“ izvršno in nadzorno funkcijo. Ker se pooblastila in struktura upravljalnih organov po posameznih državah članicah razlikujejo (enotirna struktura proti dvotirnemu sistemu), so raznim subjektom v okviru upravljalnega organa dodeljene ločene naloge.

- 70 ECB je ustanovila oddelek za centralizirane inšpekcijske preglede na kraju samem, ki je med drugim odgovoren za načrtovanje letnih inšpekcijskih pregledov na kraju samem.
- 71 Skupna nadzorniška skupina v okviru načrta nadzorniških pregledov določi potrebo po inšpekcijskem pregledu in pripravi časovni raspored v tesnem sodelovanju z oddelkom ECB za načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov. Obseg in pogostost inšpekcijskih pregledov na kraju samem predlagajo skupne nadzorniške skupine, pri tem pa upoštevajo splošno nadzorniško strategijo, načrt nadzorniškega pregleda in lastnosti kreditne institucije (tj. velikost, narava dejavnosti, kultura prevzemanja tveganj, ugotovljene pomanjkljivosti). Poleg teh načrtovanih pregledov se lahko kot odziv na dogodek ali incident, ki se je zgodil v kreditni instituciji in upravičuje takojšnje nadzorne ukrepe, opravijo izredni inšpekcijski pregledi. Po potrebi se lahko opravijo nadaljnji inšpekcijski pregledi, da se ugotovi napredek kreditne institucije pri izvajanju sanacijskih ali popravnih ukrepov, določenih med prejšnjim načrtovanim ali izrednim inšpekcijskim pregledom.
- 72 Splošni namen inšpekcijskih pregledov na kraju samem je:
- proučiti in oceniti raven, naravo in značilnosti pripadajočih tveganj ob upoštevanju kulture prevzemanja tveganj;
  - proučiti in oceniti primernost in kakovost okvira upravljanja ter notranje kontrole kreditne institucije glede na naravo njenega poslovanja in tveganj;
  - oceniti sisteme kontrol in postopke upravljanja tveganj ter se pri tem osredotočiti na ugotavljanje pomanjkljivosti ali slabosti, ki bi lahko vplivale na kapitalsko in likvidnostno ustreznost institucije;
  - oceniti kakovost postavk bilanc stanja in finančni položaj kreditne institucije;
  - oceniti skladnost s predpisi o bančništvu;
  - opraviti preglede tem, kot so ključna tveganja, kontrole in upravljanje.
- 73 ECB lahko opravi raznovrstne inšpekcijske preglede. Popolni inšpekcijski pregledi zajemajo širok spekter tveganj in dejavnosti zadevne kreditne institucije, da bi zagotovili celosten pogled na kreditno institucijo, ciljno usmerjeni inšpekcijski pregledi pa se osredotočajo na določen del poslovanja kreditne institucije ali na določeno vprašanje ali tveganje. Tematski pregledi se osredotočajo na eno vprašanje (npr. poslovno področje, vrste poslov) v skupini podobnih kreditnih institucij. Skupne nadzorniške skupine lahko na primer zahtevajo tematski pregled nekega postopka obvladovanja tveganj ali upravljanja v več institucijah. Tematski pregledi se lahko začnejo tudi na podlagi makrobonitetnih in sektorskih analiz, iz katerih so razvidne

grožnje za finančno stabilnost zaradi oslabljenih gospodarskih sektorjev ali širitve tveganih praks v bančnem sektorju.

- 74 Sestava skupine v smislu velikosti, veččin, strokovnega znanja in izkušenj bo prilagojena posebnostim posameznega inšpekcijskega pregleda. Za zaposlovanje ekip za inšpekcijski pregled poskrbi ECB v tesnem sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi. ECB po posvetovanju s pristojnimi nacionalnimi organi imenuje vodje ekip za inšpekcijski pregled (vodje misije) in inšpektorje. Pri inšpekcijskih pregledih lahko člani skupne nadzorniške skupine sodelujejo kot inšpektorji, ne pa kot vodje misije, da se zagotovi, da se inšpekcijski pregledi na kraju samem opravijo neodvisno. Če je to potrebno in primerno, lahko ECB za strokovno mnenje pozove zunanje strokovnjake. Rezultati inšpekcijskih pregledov na kraju samem se izrazijo v pisnem poročilu, ki vsebuje informacije o pregledanih področjih in ugotovitve. Poročilo, ki ga podpiše vodja misije, se pošlje skupni nadzorniški skupini in zadevnim pristojnim nacionalnim organom. Skupna nadzorniška skupina mora na podlagi tega poročila pripraviti priporočila. Nato poročilo in priporočila pošlje kreditni instituciji in na splošno skliče sklepni sestanek z institucijo.
- 75 ECB lahko v skladu z uredbo o EMN kadar koli uporabi svoja preiskovalna pooblastila v zvezi z manj pomembnimi bankami. Ta pooblastila vključujejo možnost za izvedbo inšpekcijskih pregledov na kraju samem.

4.2.7 KRIZNO UPRAVLJANJE

- 76 Zaradi prenosa direktive o sanaciji in reševanju bank (BRRD) v nacionalno zakonodajo se bo lahko ECB kot bančni nadzornik pravočasno odzvala, če kreditna institucija ne bo izpolnjevala zahtev iz CRD IV in CRR ali jih bo verjetno prekršila. ECB bo prav tako zagotovila, da bodo kreditne institucije oblikovale zanesljive načrte za sanacijo.
- 77 ECB je ustanovila oddelek za krizno upravljanje, ki je odgovoren za zagotavljanje podpore skupnim nadzorniškim skupinam v času krize. Oddelek ECB za krizno upravljanje sodeluje tudi pri pregledovanju in izvajanju dodatnih analiz v zvezi z načrti za sanacijo, ki jih pripravijo pomembne nadzorovane kreditne institucije. To omogoča njihovo primerjavo, nadzor kakovosti, preverjanje skladnosti in strokovno podporo za skupne nadzorniške skupine. V skladu z direktivo o sanaciji in reševanju bank ter uredbo o enotnem mehanizmu za reševanje ima EMN pri načrtovanju reševanja posvetovalno vlogo. Ključni akter v tem postopku posvetovanja je oddelek za krizno upravljanje. Poleg tega bodo ta oddelek ECB in skupne nadzorniške skupine sodelovali v skupinah za krizno upravljanje, ki bodo ustanovljene za nekatere banke (glej okvir 6).

V zadnjih nekaj letih je bilo ustanovljenih več skupin in sklenjenih več sporazumov s ciljem okrepiti sodelovanje in usklajevanje med več stranmi (npr. pristojnimi nacionalnimi organi, nacionalnimi centralnimi bankami in organi za reševanje). Osnovni namen tega je bil povečati pripravljenost vseh udeleženi strani v normalnih časih in izboljšati njihovo sposobnost pravočasnega in učinkovitega ukrepanja v kriznih razmerah. Predstavniki oddelka ECB za krizno upravljanje in skupne nadzorniške skupine bodo v okviru EMN sodelovali v skupinah za krizno upravljanje in skupinah za čezmejno stabilnost. Kadar EMN deluje kot nadzorni organ matične države, bodo oddelek za krizno upravljanje in skupne nadzorniške skupine skupaj odgovorni za te skupine.

1. Skupine za krizno upravljanje

Glede na publikacijo Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions (Ključne lastnosti učinkovitih ureditev za reševanje finančnih institucij)¹⁷, ki jo je oktobra 2011 objavil Odbor za finančno stabilnost, bi morali domači in ključni gostujoči organi globalnih sistemsko pomembnih finančnih institucij vzdrževati skupine za krizno upravljanje. Cilj teh skupin je izboljšati usklajevanje in sodelovanje med domačimi in gostujočimi organi globalne sistemsko pomembne finančne institucije v zvezi s pripravo in izvajanjem učinkovitega upravljanja in/ali reševanja institucije v primeru čezmejne finančne krize, ki škoduje podjetju. Nadzorni organi, centralne banke, organi za reševanje, ministrstva za finance in javni organi, odgovorni za sisteme jamstva za vloge iz jurisdikcij, ki so za subjekte skupine, ki so pomembni za njeno reševanje, domače ali gostujoče jurisdikcije, bi morali sodelovati v skupinah za krizno upravljanje in tesno sodelovati z organi v drugih jurisdikcijah, kjer so podjetja prisotna v sistemu. Ker so skupine za krizno upravljanje odgovorne za naloge v zvezi s sanacijo in reševanjem, na primer za načrte za sanacijo in reševanje, bi jim morala skupaj predsedovati predstavnik nadzornega organa in predstavnik organa za reševanje.

2. Skupine za čezmejno stabilnost

Že leta 2008 je bil podpisan memorandum o soglasju na ravni EU, ki je uvedel prostovoljne sporazume o posebnem sodelovanju med stranmi z enakimi skupnimi pomisleki glede finančne stabilnosti, ki izhajajo iz prisotnosti ene ali več finančnih skupin. Glede na ta memorandum o soglasju se lahko zadevne strani, ki so sklenile

¹⁷ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111104cc.pdf.

prostovoljne sporazume o posebnem sodelovanju, med drugim dogovorijo za ustanovitev in uporabo skupine za čezmejno stabilnost kot foruma za sodelovanje, da bi tako povečale svojo pripravljenost za odziv na krizo in olajšale obvladovanje in/ali reševanje čezmejne finančne krize.

4.2.8 UPORABA NADZORNIH UKREPOV IN POOBLASTIL

- 78 ECB je pooblaščen, da od pomembnih kreditnih institucij v sodelujočih državah članicah zahteva zgodnje ukrepanje za reševanje težav v zvezi s skladnostjo z bonitetnimi zahtevami, ustreznostjo upravljanja in zadostnim kritjem tveganj, da se zagotovi uspešno poslovanje kreditne institucije. Pred uporabo svojih nadzornih pooblastil v zvezi s pomembnimi kreditnimi institucijami se lahko najprej odloči za neformalno reševanje težav, na primer z organizacijo sestanka z vodstvom kreditne institucije ali z obvestilom o posredovanju.
- 79 Vrsta sprejetih ukrepov je odvisna od resnosti pomanjkljivosti, zahtevanega roka, ravni zavedanja v kreditni instituciji, sposobnosti in zanesljivosti organov institucije ter razpoložljivosti človeških, tehničnih in kapitalskih virov v kreditni instituciji. Če ukrepi temeljijo na nacionalni zakonodaji sodelujoče države članice, se lahko zadevni pristojni nacionalni organ zaprosi za podporo, da se zagotovi izpolnitev vseh pravnih pogojev.
- 80 Nadzorna pooblastila vključujejo ukrepe, za katere je značilno povečevanje intenzivnosti v smislu vsebine in oblike, ter lahko pomenijo:
- določitev natančnega seznama ciljev, ki jih je treba doseči, in rokov za njihovo uresničitev, pri čemer se kreditni instituciji zaupa naloga, da na svojo odgovornost določi najučinkovitejše ukrepe in pri tem uvede le tiste omejitve in pravila, ki so določeni v pravnem okviru;
  - sprejetje posebnih ukrepov za bonitetne namene, kot so naložitev obveznosti kreditni instituciji, da izvede posebne ukrepe v zvezi z reguliranimi zadevami (organizacija upravljanja tveganj in notranjih kontrol, kapitalaska ustreznost, dovoljene naložbe, omejevanje tveganja, razkrivanje), ali operativne omejitve ali prepovedi;
  - uporabo drugih pravnih pooblastil za posredovanje z namenom odprave nepravilnosti, neukrepanja ali posebne malomarnosti;
  - obveznost kreditne institucije, da predloži načrt za ponovno vzpostavitev skladnosti z nadzornimi zahtevami.

- 81 ECB pravočasno prouči skladnost kreditne institucije s priporočili, nadzornimi ukrepi ali drugimi nadzorniškimi odločitvami, ki so ji naloženi, in s tem spremlja uporabo nadzornih pooblastil. Spremljanje temelji na stalnih nadzorniških dejavnostih in inšpekcijskih pregledih na kraju samem; ECB se odzove, če se ugotovi neskladnost. Postopki spremljanja zagotavljajo, da lahko ECB ustrezno obravnava morebitne nepravilnosti ali pomanjkljivosti, ugotovljene v kreditni instituciji med izvajanjem nadzornih ukrepov, ter s tem zmanjša tveganje propada kreditne institucije.

4.2.9 UVELJAVLJANJE PRAVIL IN SANKCIJE

- 82 V primeru kršitve regulativnih zahtev in če je treba kreditno institucijo in/ali njeno vodstvo kaznovati, lahko nadzornik naloži sankcije. ECB lahko kreditnim institucijam naloži upravne denarne kazni do višine dvakratnega zneska pridobljenega dobička ali nenastale izgube zaradi kršitve, kadar se ta dobiček oziroma izguba lahko določita, ali do 10% skupnega prometa v zadnjem poslovnem letu. Poleg tega lahko v primeru kršitve sklepa ali uredbe ECB na področju nadzora naloži periodične denarne kazni, da bi zadevne osebe prisilila k upoštevanju predhodnega sklepa ali uredbe ECB na področju nadzora. Periodične denarne kazni se izračunajo za vsak posamezni dan, dokler zadevne osebe ne začnejo upoštevati sklepa ali uredbe ECB na področju nadzora, pod pogojem, da se periodična kazen naloži za največ šestmesečno obdobje.
- 83 Oddelek ECB za uveljavljanje pravil in sankcije - v duhu preglednega preiskovanja in odločanja - preiskuje domnevne kršitve kreditnih institucij, ki jih je skupna nadzorniška skupina ugotovila med vsakodnevnim nadzorom, v zvezi z zakonodajo EU, ki se uporablja neposredno, ali nacionalno zakonodajo, s katero so bile prenesene direktive EU ali uredbe in sklepi ECB. V tem primeru bo skupna nadzorniška skupina ugotovila dejstva in zadevo posredovala oddelku za uveljavljanje pravil in sankcije v nadaljnjo obravnavo. Oddelek za uveljavljanje pravil in sankcije deluje neodvisno od nadzornega odbora, da se pri sprejetju odločitve o sankcijah zagotovi nepristranskost članov tega odbora.
- 84 Oddelek za uveljavljanje pravil in sankcije je odgovoren tudi za obdelavo poročil o kršitvah upoštevne zakonodaje EU, ki so jih storile kreditne institucije ali pristojni organi (vključno z ECB) v sodelujočih državah članicah. ECB bo vzpostavila mehanizem za poročanje, da bi osebam z informacijami o morebitnih kršitvah upoštevne zakonodaje Unije, ki naj bi jih storili nadzorovani subjekti in pristojni organi, omogočila, da ji poročajo o takih kršitvah, in jih spodbudila k poročanju. Taka poročila o kršitvah so učinkovito orodje za razkrivanje nezakonitega poslovnega ravnanja.

4.3 NADZOR MANJ POMEMBNIH INSTITUCIJ

85 Cilj EMN je zagotoviti, da se politika EU v zvezi z bonitetnim nadzorom kreditnih institucij izvaja usklajeno in učinkovito, da se enotna pravila za finančne storitve uporabljajo enako za kreditne institucije v vseh zadevnih državah članicah ter da so te kreditne institucije predmet nadzora najvišje kakovosti, ki ga ne ovirajo pomisleki, ki niso povezani z boniteto. Poleg tega so izkušnje, pridobljene med finančno krizo, pokazale, da lahko tudi manjše kreditne institucije ogrozijo finančno stabilnost, zato bi bilo treba ECB omogočiti, da nadzorniške naloge opravlja v zvezi z vsemi kreditnimi institucijami in podružnicami s sedežem v sodelujočih državah članicah ter kreditnimi institucijami s sedežem v nesodelujočih državah članicah. Te cilje je mogoče doseči le z:

- lojalnim sodelovanjem med pristojnimi nacionalnimi organi in ECB;
- učinkovito izmenjavo informacij v okviru EMN;
- uskladitvijo obeh teh procesov in skladnostjo rezultatov nadzora.

86 Pristojni nacionalni organi so odgovorni za neposredni nadzor manj pomembnih institucij. Izjema so skupni postopki, ki so skupna odgovornost ECB in pristojnih nacionalnih organov¹⁸. Pristojni nacionalni organi načrtujejo in izvajajo svoje stalne nadzorniške dejavnosti v skladu s skupnim okvirom in metodologijami, oblikovanimi za EMN. Pri tem upoštevajo splošno nadzorniško strategijo EMN in uporabljajo svoje vire in postopke odločanja¹⁹. Stalne dejavnosti vključujejo organizacijo sestankov z višjim vodstvom manj pomembnih institucij, opravljanje rednih analiz tveganja v zadevni državi ter načrtovanje in izvajanje inšpekcijskih pregledov na kraju samem. Pristojni nacionalni organi bodo poleg tega še naprej izvajali nadzor na področjih, ki niso zajeta v uredbi o EMN.

87 Čeprav so pristojni nacionalni organi prvi odgovorni za organizacijo in izvajanje nadzora manj pomembnih institucij, lahko pri nekaterih dejavnostih, na primer pri inšpekcijskih pregledih na kraju samem, sodeluje tudi osebje ECB. To pristojnim nacionalnim organom zagotavlja strokovno znanje in podporo, poleg tega pa spodbuja in lajša izmenjavo osebja med pristojnimi nacionalnimi organi (ter med temi organi in ECB) ter pomaga spodbujati skupno nadzorno kulturo v EMN.

88 Hkrati je ECB odgovorna za učinkovito in usklajeno delovanje EMN ter za spremljanje nadzorniških dejavnosti pristojnih nacionalnih organov, da zagotovi, da so te dejavnosti najvišje

---

¹⁸ V zvezi z dovoljenji, pridobitvami kvalificiranih deležev in odvzemom dovoljenja glej grafični prikaz 7 ter člena 14 in 15 uredbe o EMN.

¹⁹ Okvirna uredba o EMN določa primere, v katerih je treba osnutke odločitev sporočiti ECB, *preden se naslovijo* na manj pomembne institucije.

kakovosti in da so nadzorne zahteve, ki veljajo za vse kreditne institucije pod nadzorom EMN usklajene. To nalogo opravlja Generalni direktorat ECB za mikrobonitetni nadzor III.

89 Generalni direktorat ECB za mikrobonitetni nadzor III navedene cilje dosega z uporabo nadzorniških pristopov, ki jih je Generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor IV razvil na sorazmeren način za pomembne kreditne institucije. Generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor III sestavljajo trije oddelki:

- oddelek za nadzorni pregled in odnose s pristojnimi nacionalnimi organi je odgovoren za sodelovanje s pristojnimi nacionalnimi organi in nadzoruje njihove pristope k nadzoru manj pomembnih institucij, da bi zagotovil visoke standarde nadzora in podprl prizadevanja, da pristojni nacionalni organi dosledno uporabljajo nadzorne procese in postopke, ter tako deluje kot osnovna kontaktna točka za pristojne nacionalne organe v nadzorni funkciji ECB. Ta oddelek v sodelovanju z Generalnim direktoratom za mikrobonitetni nadzor IV (horizontalni in specializirani oddelki) skrbi tudi za zagotavljanje kakovosti v zvezi z nadzornimi procesi v pristojnih nacionalnih organih.
- Oddelek za institucionalni in sektorski pregled v sodelovanju z Generalnim direktoratom za mikrobonitetni nadzor IV spremlja posebne bančne podsektorje (npr. hranilnice, zadružne banke) in posamezne institucije med manj pomembnimi institucijami v skladu z njihovo razvrstitvijo po prednosti (tj. ocena tveganja in učinka) ter organizira tematske preglede. Presoja tudi, ali bi morala ECB prevzeti neposredni nadzor določene institucije in se v sodelovanju z Generalnim direktoratom za mikrobonitetni nadzor IV udeležuje inšpekcijskih pregledov v prostorih manj pomembnih institucij. Poleg tega je odgovoren za dejavnosti kriznega upravljanja v zvezi z manj pomembnimi institucijami.
- Oddelek za analitično in metodološko podporo na podlagi nadzorniškega pristopa, ki ga je razvil Generalni direktorat za mikrobonitetni nadzor IV, razvija in vzdržuje metodologijo v zvezi z razvrstitvijo manj pomembnih institucij ter uporabo sistema ocenjevanja tveganj in procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja za te institucije. Odgovoren je tudi za redno nadzorniško poročanje o manj pomembnih institucijah ter za nadzor tveganj in slabosti bančniških podsektorjev.

90 Naslednji oddelek vsebuje pregled procesov in postopkov, ki jih ECB izvaja v zvezi z nadzorom manj pomembnih institucij.

4.3.1 ZBIRANJE INFORMACIJ

- 91 Kreditne institucije v Evropi so med seboj povezane zaradi medsebojnega zagotavljanja kratkoročnih in dolgoročnih posojil ter zaradi svojih trgovalnih dejavnosti. Zato je pomembno izvajati širšo analizo na ravni sektorjev, da se na primer ugotovi morebitno širjenje negativnih učinkov in presodi, kake vrste ukrepov nadzorne politike bi morali ECB in pristojni nacionalni organi sprejeti v zvezi z manj pomembnimi institucijami.
- 92 ECB redno prejema kvantitativne in kvalitativne informacije o manj pomembnih institucijah, kar ji omogoča, da izvaja svojo funkcijo nadzora in zagotavlja finančno stabilnost v euroobmočju. Te informacije se pošiljajo po opredeljenih postopkih za poročanje med ECB in pristojnimi nacionalnimi organi. Informacije, ki jih prejme ECB, ji omogočajo, da ugotovi posebna tveganja v posameznih institucijah in opravi analizo za celotni sektor, kar prispeva k doseganju splošnih ciljev nadzora ECB. Na podlagi te analize lahko ECB določi tudi področja, na katerih so potrebni na primer predpisi, smernice ali splošna navodila ECB, da se zagotovita doslednost nadzora in uporaba visokih nadzornih standardov.
- 93 Poleg rednih informacij, ki jih ECB prejema od pristojnih nacionalnih organov (vključno z nadzorniškimi poročanjem pristojnim organom) in ki upoštevajo načelo sorazmernosti, lahko ECB od pristojnih nacionalnih organov na splošno zahteva tudi dodatne informacije o manj pomembnih institucijah, ki so potrebne za opravljanje njene nadzorniške naloge.

4.3.2 AKTIVNOSTI NADZORA

- 94 ECB je odgovorna za izvajanje splošnega nadzora nad opravljanjem nadzorniških aktivnosti pristojnih nacionalnih organov, da se zagotovi ustrezno in usklajeno izvajanje nadzora manj pomembnih institucij. Aktivnosti nadzora lahko opravlja na primer s pregledovanjem posebnih tematskih področij (npr. področij tveganja) za vse pristojne nacionalne organe ali za vzorec teh organov. Te dejavnosti zagotavljajo ciljno usmerjen vpogled v nadzor, ki ga izvajajo pristojni nacionalni organi, na ravni posameznih institucij ali kategorij podobnih institucij.
- 95 Poleg tega pristojni nacionalni organi ECB posredujejo pomembne osnutke nadzorniških odločitev in postopkov. Obseg teh odločitev in postopkov je opredeljen v okvirni uredbi o EMN. Vključujejo predvsem tiste odločitve in postopke, ki pomembno vplivajo na manj pomembne institucije, ter tiste, ki se nanašajo na odstavitev članov uprav v manj pomembnih institucijah in imenovanje posebnega vodstva. Pri pošiljanju informacij o dejavnostih pristojnih nacionalnih organov, pomembnih za celovitost EMN, Evropski centralni banki je treba zagotoviti ravnotežje, hkrati pa preprečiti preveliko število obvestil, poslanih ECB. Če se finančni položaj manj pomembne institucije hitro in pomembno poslabša, morajo pristojni nacionalni organi o tem obvestiti ECB.

- 96 Pristojni nacionalni organi ECB redno poročajo o manj pomembnih institucijah v obliki, ki jo določi ECB. Poleg tega je bilo uvedenih nekaj postopkov za naknadno poročanje, s katerimi pristojni nacionalni organi redno poročajo o izvedenih ukrepih in opravljanju svojih nalog v zvezi z manj pomembnimi institucijami.
- 97 ECB preverja tudi, kako pristojni nacionalni organi nadzorne standarde, procese in postopke EMN, kot je proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja, uporabljajo v zvezi z manj pomembnimi institucijami. Nadzor nad procesi vključuje presojo, ali se standardi uporabljajo na usklajen način, in preverjanje, ali se pri primerljivih situacijah dosegajo primerljivi rezultati v celotnem EMN. ECB lahko tudi predlaga spremembe na področjih, kjer je potrebno nadaljnje usklajevanje, in po potrebi razvije standarde v zvezi z nadzorniškimi praksami. Dejavnosti nadzora ECB pomenijo skupno presojo, ali in kako bi bilo mogoče izboljšati standarde in procese EMN, da bi se dosegel skupni cilj usklajenega in učinkovitega nadzora v celotnem EMN.

4.3.3 POOBLASTILA ECB ZA POSREDOVANJE

- 98 ECB v sodelovanju s pristojnimi nacionalnimi organi redno preverja, ali se je status institucije zaradi izpolnitve vsaj enega izmed meril iz uredbe o EMN (glej okvir 1) spremenil iz »manj pomembna« v »pomembna« ali obratno, in se odloči za ustrezen prevzem odgovornosti za nadzor posameznih manj pomembnih institucij od enega ali več pristojnih nacionalnih organov ali za ustavitev neposrednega nadzora.
- 99 Poleg tega se lahko ECB kadar koli po posvetovanju s pristojnimi nacionalnimi organi na svojo pobudo odloči, da bo sama neposredno nadzorovala manj pomembne institucije, če je to potrebno za zagotovitev skladne uporabe visokih nadzornih standardov, na primer če pristojni nacionalni organi ni upošteval navodil ECB in je zato ogrožena skladna uporaba visokih nadzornih standardov. Opozoriti je treba, da poslabšanje finančnega stanja manj pomembne institucije ali začetek postopka kriznega upravljanja nista nujno razlog za prenos nadzora z odgovornega pristojnega organa na ECB.

4.4 SPLOŠNA KAKOVOST IN NAČRTOVANJE NADZORA

- 100 Nadzor pomembnih in manj pomembnih institucij zahteva splošne mehanizme za zagotovitev, da pristop EMN k nadzoru pri vseh nadzorovanih subjektih ostane dosleden in njegova kakovost najvišja. To pomeni, da je treba preprečiti izkrivljanja med tema kategorijama kreditnih institucij in hkrati zagotoviti, da se pristopi k nadzoru in načelo sorazmernosti uporabljajo na strukturiran način.

4.4.1 ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

- 101 Cilj zagotavljanja kakovosti je oceniti skladnost uporabe skupnega metodološkega okvira in zagotoviti njegovo upoštevanje. Poleg tega se v okviru zagotavljanja kakovosti spremlja kakovost nadzorniških praks. Horizontalni nadzor kakovosti skupnih nadzorniških skupin izvaja namenski oddelek Generalnega direktorata ECB za mikrobonitetni nadzor IV, kakovost nadzora manj pomembnih institucij, ki ga izvajajo pristojni nacionalni organi, pa zagotavlja oddelek za nadzorni pregled in odnose s pristojnimi nacionalnimi organi, ki deluje v okviru Generalnega direktorata za mikrobonitetni nadzor III.
- 102 To je še toliko bolj pomembno, ker EMN deluje v več sodelujočih državah članicah in vključuje tako nacionalne nadzornike kot ECB. Glavni cilj zagotavljanja kakovosti je opredeliti možnosti za izboljšanje metodologij, standardov in nadzornih politik.

4.4.2 NAČRTOVANJE NADZORA

- 103 Kar zadeva pomembne institucije, oddelek ECB za načrtovanje in usklajevanje načrtov nadzorniških pregledov redno preverja, ali so skupne nadzorniške skupine opravile naloge, določene v načrtih nadzorniških pregledov, in po potrebi zahteva popravne ukrepe. Nadzor manj pomembnih institucij načrtujejo pristojni nacionalni organi, po potrebi pod nadzorom Generalnega direktorata za mikrobonitetni nadzor III. Poleg tega se načrti nadzorniških pregledov pripravljajo in posodablajo na podlagi ugotovitev iz prejšnjih obdobj. O ugotovitvah se razpravlja z vključenimi stranmi s ciljem izboljšati in dodatno uskladiti prihodnje dejavnosti.

5 KRATICE

BRRD	direktiva o sanaciji in reševanju bank
CBSG	skupina za čezmejno stabilnost
CMG	skupina za krizno upravljanje
CRD IV	direktiva o kapitalnih zahtevah
CRR	uredba o kapitalnih zahtevah
EBA	Evropski bančni organ
ECB	Evropska centralna banka
EMN	enotni mehanizem nadzora
ESAs	evropski nadzorni organi
ESFS	Evropski sistem finančnega nadzora
ESM	evropski mehanizem za stabilnost
ESRB	Evropski odbor za sistemska tveganja
EU	Evropska unija
FSB	Odbor za finančno stabilnost
G-SIFIs	sistemske pomembne svetovne finančne institucije
ICAAP	proces ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala
ILAAP	proces ocenjevanja ustreznosti notranje likvidnosti
JST	skupna nadzorniška skupina
MoU	memorandum o soglasju
PNO	pristojni nacionalni organ
RAS	sistem ocenjevanja tveganj
SEP	načrt nadzorniških pregledov
SREP	proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja